

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

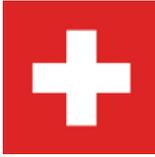
Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

50

Years

NEPAL-SWISS DEVELOPMENT PARTNERSHIP

1959 TO 2009

50
Nepal-Swiss Cooperation

Foreword

Fifty years ago, in 1959, the first comprehensive agreement for technical cooperation was signed between Nepal and Switzerland. Since then, half a century has passed and I am delighted to celebrate 50 years of development cooperation between the two countries.

Switzerland's partnership with Nepal has come a long way in addressing poverty, promoting the inclusion of different social and political groups and people, and in working towards social and economic well-being. SDC focused mainly on the poor and marginalized people in Nepal. This targeted support for those most in need will continue in future.

The profound and rapid social and political changes in Nepal over the last few years have reshaped international cooperation. Joint efforts to support peace and democratization processes have gained importance and are complementing cooperation work. Altogether, they aim at securing the sustainability of development efforts. Building on the achieved mutual trust and partnership relation, Switzerland is committed to do its share to promote peace and a fair state building process in Nepal.

While the overall situation has changed considerably since the first arrival of Swiss experts in the 1950s, the signing of a new Joint Declaration and the opening of a new Swiss Embassy in Kathmandu in 2009 illustrate Switzerland's determination to further strengthen its relationship with Nepal and to continue its efforts to improve the living conditions of people in Nepal.

I hope that Switzerland's support will help this mountainous country and its fascinating people in their efforts to pave the way for a better future.

Thomas Gass
Swiss Ambassador to Nepal
Country Director Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

प्राक्कथन

पचास वर्ष अघि सन् १९५९ मा नेपाल र स्वीट्जरल्याण्डबीच प्राविधिक सहयोगको पहिलो बृहत् सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको थियो । तत् पश्चात आधा शताब्दी वितिसकेको छ र हाम्रो दुई देश बीच ५० वर्षको विकास सहयोगको वर्ष गाँठ मनाउन पाउँदा म हर्षित भएको छु ।

व्याप्त गरिबीलाई सम्बोधन गर्न नेपालमा रहेका विभिन्न सामाजिक राजनैतिक समूह र सर्वसाधारण जनताका माफ समावेशी सिद्धान्तको प्रवर्द्धन गर्न, सामाजिक तथा आर्थिक भलाईका लागि सहकार्य गर्न नेपाल र स्वीट्जरल्याण्ड धेरै अघि बढिसकेका छन् । एसडीसी मुख्यत नेपालका विपन्न तथा सीमान्तकृत जनता प्रति केन्द्रित रहेको छ । यस्ता लक्षित सहयोग विशेषगरी जसलाई अति खौचो छ, भविष्यमा पनि जारी रहने छ ।

हाल केही वर्ष यता नेपालमा भईरहेको गहिरो तथा द्रुत गतिको सामाजिक र राजनैतिक परिवर्तनहरूले अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगको स्वरूप पनि निर्धारण गरिरहेको छ । एक अर्का प्रतिको विश्वास र साभेदारी सम्बन्धलाई बढाउँदै स्वीट्जरल्याण्ड शान्ति प्रवर्द्धन र न्यायोचित राज्य निर्माण प्रकृत्यामा आफूले गर्नुपर्ने योगदान उपलब्ध गराउन तयार छ ।

नेपालमा सन् १९५० मा पहिलो स्वीस विशेषज्ञहरूको आगमन तथा सन् २००९ मा नयाँ संयुक्त घोषणापत्रमा हस्ताक्षरका साथै काठमाण्डौमा स्वीस राजदुतावासको स्थापनाले स्वीट्जरल्याण्डको नेपालसँगको सम्बन्धलाई अफ बलियो बनाउन र नेपाली जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने प्रयासहरूलाई निरन्तरता दिने दृढतालाई दर्शाउँदछ ।

म आशा गर्दछु, यसले मोहित पार्ने पहाडी देशका जनतालाई अफ राम्रो भविष्य तर्फ उन्मुख हुन सहयोग पुग्नेछ ।

थोमस गास

नेपालको लागि स्वीस राजदुत

कन्ट्री डाईरेक्टर, स्वीस सरकार विकास सहयोग (एसडीसी)

Looking back

Switzerland was one of the first countries to sign a cooperation agreement with Nepal. In the 50 years since, the strategies may have changed, but the goal remains the same, namely working with the Nepali partners to foster conditions that bring about positive change in the lives of men and women of all social groups.

In 1950, in response to a request by the then His Majesty's Government of Nepal, a group of four Swiss experts (the "Swiss Forward Team") arrived in Kathmandu to make suggestions for Nepal's development. From 1955 onwards this was followed by the first projects in development cooperation by the Swiss organisation Helvetas, which, at that time, was named SATA or Swiss Association for Technical Assistance. Development cooperation was later on also carried out directly by the Swiss Government. In 1959, the first comprehensive cooperation agreement between Nepal and SATA was signed. It is thus documented that the Swiss were one of Nepal's very first cooperation partners.

The initial phase of the Nepal-Swiss partnership was led by pioneers from Nepal and Switzerland, among them the well-known Swiss geologist, Toni Hagen. The first development initiatives focused on the production of cheese and carpets. This early commitment to the development of technical skills evolved later into a strong engagement in the vocational training sector.

Highlights of the cooperation during the decade after the signing in 1972 of the fundamental "Technical Co-operation Agreement between Switzerland and Nepal" included, amongst others, the construction of the Lamosangu-Jiri Road (LJR) and the engagement in the development of Dolakha and Sindhupalchowk districts through the Integrated Hill De-

फर्केर हेर्दा

नेपालसँग सहयोग सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्ने सुरुका देशहरू मध्ये स्वीट्जरल्याण्ड एक हो । त्यस पछिका पचास वर्षमा साभेदारी रणनीतिहरूमा परिवर्तन भएका हुन सक्छन्, तर सबै सामाजिक समूहका महिला र पुरुषहरूको जनजीवनमा सकारात्मक परिवर्तनका लागि उपयुक्त अवस्था सिर्जना गर्ने भन्ने उद्देश्य यथावत् रहेको छ ।

नेपालको विकास प्रक्रियामा सल्लाह प्रदान गर्न तत्कालीन श्री ५ को सरकारको अनुरोधमा चार जना स्वीस विशेषज्ञको एक टोली (स्वीस फरवार्ड टिम) सन् १९५० मा काठमाडौं आयो । फलस्वरूप, १९५५ मा विकास सहयोगमा स्वीस संस्था हेल्भेटासको पहिलो परियोजना सुरु भयो, जो त्यो समयमा एसएटीए (साटा) अर्थात् स्वीस प्राविधिक सहायता सङ्घ भनेर चिनिन्थ्यो । स्वीस सरकारको प्रत्यक्ष विकास सहयोग पनि त्यसपश्चात् सुरु भयो । यही क्रममा सन् १९५९ मा नेपाल र साटाबीच पहिलो विस्तृत सहयोग सहमतिमा हस्ताक्षर भयो । यसरी स्वीट्जरल्याण्ड नेपालको विकास प्रक्रियामा पहिलो अन्तर्राष्ट्रिय साभेदारहरूमध्ये एक हुन पुग्यो ।

नेपाल-स्वीस साभेदारीका सुरुवाती आधार तयार पार्ने कार्यको नेतृत्व नेपाल र स्वीट्जरल्याण्डका अग्रजहरूले गरेका थिए । प्रख्यात स्वीस भूगर्भविद् टोनी हागेन तिनैमध्ये एक थिए । नेपालमा स्वीस सरकारको प्रारम्भिक विकास सक्रियता चीज र गल्लैचा उत्पादनमा केन्द्रित रह्यो । प्राविधिक सीप अभिवृद्धि गर्ने यो सुरुवाती स्वीस प्रतिबद्धता अन्ततः व्यावसायिक तालिमको क्षेत्रमा दरिलो संलग्नताका रूपमा रूपान्तर भयो ।

सन् १९७२ मा 'स्वीट्जरल्याण्ड र नेपालबीच प्राविधिक सहयोग सहमति'मा हस्ताक्षरपछिको दशकका प्रमुख सहयोगमा पर्छन्, लामोसाँघु-जीरी सडकको निर्माण तथा एकीकृत पहाडी विकास परियोजनामार्फत दोलखा र सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको विकासमा संलग्नता ।

velopment Project. This scheme marked the shift from singular initiatives to a more comprehensive approach which aimed at ensuring that, for greater impact, activities complemented each other. Later, the experiences in Dolakha and Sindhupalchowk led the Swiss to package projects together in thematic programmes that could be implemented in other parts of the country with the same philosophy, standards and quality.

In the seventies, close to 100 Swiss experts were at times working for SDC supported projects in Nepal. Since then however, Nepali development experts have replaced all but a handful of expatriates. This demonstrates one success of the development cooperation – the creation of its own national experts. The 1980s also saw the beginning of SDC's support for local self-development and community led efforts. This was fully developed by the 1990s when bridge building, road construction, and natural resources management were undertaken with considerable community involvement. Over

time, the role of women in development was better understood by SDC and this understanding subsequently informed all its activities. The overall health practices of communities also improved as a result of self-development.

After 2000, during the height of the armed conflict in Nepal, development was combined with diplomatic instruments to informally support dialogue, confidence building and later, the peace talks. This helped not only to continue with development programmes but also to contribute to defending human rights and supporting conflict transformation. Accordingly, in the projects, the issue of social equity and the inclusion of people from Disadvantaged Groups (DAG)¹ became a core focus.

Today Switzerland continues to be a committed member of the international community assisting Nepal's current transition towards stability, peace and democracy.

¹ Disadvantaged Groups (DAGs) are groups of economically poor people (living on less than one dollar a day or having less than six months food security) that also suffer from social discrimination based on gender, caste/ ethnicity and regional identity (regional identity denotes people's origin, i.e. 'mountain people', 'hill people', or 'Terai/ Madhesh people').

यो एकल पहलहरूबाट बृहत्तर पहलतिरको सराइ थियो, जसको लक्ष्य बढी प्रभावकारिताका लागि कुनै एक गतिविधिले अर्कोलाई सहयोग पुऱ्याउनु थियो ।

दोलखा र सिन्धुपाल्चोकको अनुभवले पछि गएर स्वीसहरूलाई आयोजनाहरूलाई विषयगत कार्यक्रमहरूमा समेट्न डोऱ्यायो, ताकि देशका अन्य भागहरूमा पनि उही दर्शन, स्तर र गुणस्तरमा सञ्चालन गर्न सकियोस् ।

सन् '७० को दशकमा नेपालमा स्वीस सरकार विकास सहयोग (एसडीसी)द्वारा सहायता गरिएका आयोजनाहरूमा भन्डै एक सय स्वीस विशेषज्ञहरू संलग्न थिए । त्यसयता केही विदेशी विज्ञहरूबाहेक धेरैलाई नेपाली विकास विज्ञहरूले प्रतिस्थापन गरेका छन् । यसले विकास सहयोगको एउटा सफलता अर्थात् नेपालको आफ्नै राष्ट्रिय विशेषज्ञहरूको निर्माणलाई इङ्गित गर्छ । सन् '८० को दशकमा स्थानीय स्व-विकास तथा सामुदायिक नेतृत्वका पहलहरूमा एसडीसीको सहयोग सुरु भयो । यो सन् '९० को दशकमा पूर्णरूपमा विस्तारित भयो, जब पुल निर्माण, सडक निर्माण तथा प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापनजस्ता कामहरू उल्लेख्य सामुदायिक संलग्नतामा हुनथाले ।

समयक्रमसँगै विकासमा महिलाको भूमिकालाई एसडीसीले राम्ररी मनन गर्‍यो र यो बुझाइलाई यसका सबै गतिविधिहरूमा अनुसरण गर्‍यो । स्वविकासको यस अवधारणाको परिणामस्वरूप समुदायको स्वास्थ्यसम्बन्धी आचरणमा पनि सुधार भयो ।

नेपालमा सशस्त्र द्वन्द्वको उत्कर्षमा सन् २००० पछि, अनौपचारिक रूपमा संवाद, विश्वास निर्माण तथा पछि शान्ति वार्तालाई अनौपचारिक रूपमा सहयोग गर्न विकास प्रक्रियालाई कूटनीतिक संयन्त्रसँगसँगै अगाडि बढाइयो । यसले विकास कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिन मात्र सघाउ पुऱ्याएन, मानव अधिकारको रक्षा तथा द्वन्द्व स्थान्तरण सहयोगमा पनि योगदान पुऱ्यायो । सामाजिक समता र गैरलाभान्वित समूहका मानिसहरूको समावेशीकरणका मुद्दाहरू आयोजनाहरूका केन्द्रविन्दु बने । अहिले स्थायित्व, शान्ति र लोकतन्त्रतर्फ नेपालको वर्तमान सङ्क्रमणलाई सघाउन अन्तर्राष्ट्रिय समुदायको प्रतिबद्ध सदस्यका रूपमा स्वीट्जरल्यान्ड निरन्तर क्रियाशील छ ।

^१ गैरलाभान्वित समूह भन्नाले दैनिक एक अमेरिकी डलर भन्दा कम आय भएका वा वार्षिक छ महिना भन्दा कम खाद्य सुरक्षा भएका आर्थिक रूपले विपन्न जो लैङ्गिक, जातीय/वर्गीय र क्षेत्रिय पहिचानका आधारमा सामाजिक विभेदमा परेका व्यक्तिलाई बुझाउँछ । यहाँ क्षेत्रिय पहिचान अन्तर्गत व्यक्तिको उद्गम स्थान जस्तै 'हिमाली', 'पहाडी' वा 'तराईवासी/मधेसी' लाई जनाउँछ ।

Achievements

Over five decades the cooperation between the Swiss and its Nepalese partners has borne many significant achievements, some of which are presented here.

Community Forestry: Nepal shows the way

Along with its high mountains, one of the unquestionable features of Nepal's landscape is its forests. With an increasing population these beautiful forests were beginning to erode, bringing about changes in the landscape as well as potential changes to the way people lived. To address this, the government took the initiative of producing the Forestry Sector Master Plan in 1989; and it was at this point SDC became involved in promoting community forestry in the country. Since then, the reforestation of the mid hills of Nepal has become a success story that has won international acclaim.

Swiss support started with a focus on agro-forestry and the building of capacity in the forest sector, later playing a key role in the development of community forestry, and the capacity

"Though I can't read and write, I can state my ideas clearly. I can ask for anything from anybody if it is for a good cause. I do not hesitate to make complaints if needed. I have gained a new life through community forestry."

Rugu Thami, member of Suspa Community Forest User Group

उपलब्धिहरू

नेपाल र स्वीस बीचको पाँच दशकभन्दा बढीको साभेदारीले थुप्रै उल्लेखनीय उपलब्धिहरू हासिल भएका छन्, तीमध्येका केही प्रमुख उपलब्धिहरू यहाँ उल्लेख गरिएका छन् ।

सामुदायिक वन : नेपालले बाटो देखाउँदै

अग्ला हिमशृङ्खलाहरूसँगै नेपाली भूवनोटको अर्को विशेषता हो, यहाँका वनजङ्गल । बढ्दो जनसंख्यासँगै यी रमणीय वनजङ्गलहरू नासिन थाले, जसले भूवनोटमा परिवर्तन ल्यायो । साथै, मानिसहरूको जीवनशैलीमा पनि बदलाव ल्यायो । यसलाई सम्बोधन गर्न नेपाल सरकारले सन् १९८९ मा वनक्षेत्र गुरुयोजना निर्माणको सक्रियता सुरु गर्‍यो र यहीँबाट एसडीसी सामुदायिक वन प्रवर्द्धनमा संलग्न हुनपुग्यो । त्यसयता, नेपालीका मध्यपहाडी जिल्लाहरूमा भएका वन संरक्षणका प्रयासहरू अन्तर्राष्ट्रिय ख्याति कमाउने सफलताका कथा बने ।

कृषि वन तथा वनक्षेत्रको क्षमता विकासमा केन्द्रित हुँदै स्वीस सहयोग सुरु भयो । र, पछि यो सहयोगले सामुदायिक वनको विकास तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह तथा स्थानीय गैरसरकारी संस्थाहरूको क्षमता विकासमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्‍यो । विस्तारै, वन सुशासन, गैरलाभान्वित समूहको जीवनस्तर अभिवृद्धि र नीतिगत सुधारमा स्वीस सहयोग केन्द्रित हुनपुग्यो । वन क्षेत्रमा स्वीस सहयोगले सामुदायिक वनको

"पढ्न-लेख्न नजाने पनि म आफ्ना विचारहरू स्पष्ट राख्न सक्छु । म राम्रो उद्देश्यका लागि जोकोहीसँग पनि कुरा गर्न सक्छु । आवश्यकता पर्दा उजुरी गर्न पनि पछि पर्दिनँ । सामुदायिक वनमार्फत मैले नयाँ जीवन पाएकी छु ।"

रुगु थामी, सुस्पा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहकी सदस्य

building of community forest user groups and local non-governmental organisations. Subsequently, the focus shifted to forest governance, improving livelihoods of Disadvantaged Groups, promoting pro-poor enterprise development, and policy reform. Swiss support in forestry contributed to the effective local ownership of community forestry and a strong local forest governance at user committee level.

In a context characterised by deep inequities, in which life opportunities in rural communities are strongly influenced by caste, gender and ethnic identity, community forestry has provided a means whereby all members of the community have a voice in forest management decisions. Community forestry supports inclusive democracy through equal representation of women and men in the groups, with at least 33% of leadership positions reserved for women.

Better Life with Community Forest

Community forestry has brought many changes to the forests and to the lives of people who depend on them. Mrs Rugu Thami of the Suspa Community Forest User Group is one of them:

“I was living on a diet of corn flour and nettle leaves and people were leaving the village to earn a living abroad. But now we know that if we utilize the forest properly, both wealth and jobs are available here. Through community forestry parents can work in the forest to support their families. Today income from the forest has helped us build a school and pay teachers' salaries. Many families, including mine, now have improved cooking stoves, livestock, a bee hive and a kitchen garden, thanks to having learnt how to use the forest to our benefit, without destroying it. My daughter got a scholarship from the user group and my husband has a job in a wintergreen processing enterprise so yes, you can say I have gained a new life through community forestry.”

Vocational Development: Advancing skills and expertise

Cheese and carpet production were two of the ‘first generation’ of Swiss projects in Nepal during the 1950s and 1960s. Based on Swiss expertise, the development of cheese production in Nepal started with high-altitude dairy farms and continues to expand today. Carpet production, primarily started as a humanitarian action to support Tibetan refugees, providing them a means to generate income, has gone on to become a major source of export earnings for Nepal.

In both projects vocational training based on apprenticeship learning and entrepreneurial skills was the basic working approach. This developed into the Swiss becoming involved in vocational skills development. A mechanical workshop on the premises of SDC in Ekanta Kuna served as a training and production site until vocational skills development became more institutionalised through the Balaju Technical Training Centre (BTTC) and the Jiri Technical School (JTS). During the 1980s expansion and institutionalisation of vocational education and training took place, co-financed by the Asian Development Bank and SDC.

What then followed was the replication of technical schools in all development zones of the country and the establishment of a national authority in charge of vocational education and training, the development of central support services such as curriculum development, quality assurances, skill testing and certification. SDC further supported the establishment of a Training Institute for Technical Instruction for the training of instructors, teachers, managers and other personnel.

In early 2000, the strategy switched to targeting disadvantaged youths with less than 10 years of schooling. Until then, the successful completion of at least 10 school years was the requirement for vocational training; however, research revealed that 84% of young people fail to meet this require-

प्रभावकारी स्थानीय स्वामित्व तथा उपभोक्ता समिति तहमा सशक्त स्थानीय वन सुशासनमा योगदान पुऱ्यायो ।

गहिरो असमानताको सन्दर्भमा, जहाँ ग्रामीण समुदायहरूमा अवसरहरू जात, लिङ्ग तथा जातीय पहिचानबाट प्रभावित हुन्छन्, सामुदायिक वनले समुदायका सबै सदस्यहरूलाई वन व्यवस्थापनका निर्णयहरूमा आफ्नो भनाइ राख्ने अवसर प्रदान गर्‍यो ।

समूहमा महिला तथा पुरुष समान प्रतिनिधित्वमार्फत सामुदायिक वनले समावेशी लोकतन्त्रको अभ्यास गरेको छ । समूहमा कम्तीमा ३३ प्रतिशत नेतृत्व पदहरू महिलाका लागि आरक्षण गरिएको छ ।

सामुदायिक वनमार्फत नयाँ जीवन

सामुदायिक वनले वनजङ्गल र तिनमा आश्रित मानिसहरूको जीवनमा धेरै परिवर्तन ल्याएको छ । सुप्या सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहकी श्रीमती रुगु थामी तीमध्ये एक हुन् ।

"मकैको पिठो र सिस्नुको पात खाएर म बाँचिरहेकी थिएँ र मानिसहरू कमाइका लागि गाउँ छाड्दै विदेशिँदै थिए । तर, अहिले हामीले थाहा पायौँ, वनजङ्गलको सही सदुपयोग गर्‍यो भने सम्पत्ति र काम दुवै यहीं उपलब्ध छ । आफ्नो परिवार पाल्न सामुदायिक वनमार्फत अभिभावकहरूले वनमा काम गर्न सक्छन् । अहिले सामुदायिक वनको आम्दानीले हामीलाई विद्यालय निर्माण गर्न र शिक्षकहरूलाई तलब दिन मद्दत गरेको छ ।

मेरोसहित धेरै परिवारहरूसँग सुधारिएको चुलो, गाईवस्तु, करेसाबारी, मौरीपालन छ । वनलाई नमासी आफ्नो फाइदाका लागि यसको उपयोग कसरी गर्नेबारे सिक्न पाउँदा आभारी छु । मेरी छोरीले उपभोक्ता समूहबाट छात्रवृत्ति पाएकी छन् तथा मेरो श्रीमान्ले धर्सीगारे प्रसोधन उद्यममा जागिर पाएका छन् । त्यसैले, तपाईं भन्न सक्नुहुन्छ, मैले सामुदायिक वनमार्फत नयाँ जीवन पाएकी छु ।

व्यावसायिक विकास : सीप तथा विशेषज्ञता निखाउँ

सन् '५० र '६० को समयमा चीज तथा गलैचा उत्पादन नेपालमा पहिलो पुस्ताका स्वीस परियोजनाहरू हुन् । स्वीस विशेषज्ञतामा आधारित भएर नेपालमा चीज उत्पादनको विकास लेकाली दुग्ध फार्मबाट सुरु भयो । र, यो हालसम्म पनि विस्तार हुँदैछ । तिब्बती शरणार्थीलाई सहयोग गर्न मानवीय सहायताका रूपमा सुरु गरिएको गलैचा उत्पादन अहिले नेपालको वैदेशिक मुद्रा आर्जनको प्रमुख स्रोतका रूपमा विकसित भएको छ ।

व्यावसायिक तालिममा आधारित दुवै आयोजनामा प्रशिक्षार्थी सिकाइ र व्यावसायिक क्षमता विकास आधारभूत कार्यपद्धति थिए । यिनै तालिमहरूमार्फत नेपालको व्यावसायिक सीप क्षमता विकासको क्षेत्रमा स्वीस संलग्नता बढेर गयो ।

बालाजु प्राविधिक तालिम केन्द्र तथा जीरी प्राविधिक शिक्षालयमार्फत व्यावसायिक सीप तालिम संस्थागत नहुँदासम्म एसडीसीको प्राङ्गणमा रहेको मेकानिकल वर्कसपले नै तालिम र उत्पादन थलोको काम गर्‍यो ।

ment. Technical training providers (e.g. F-SKILL) were created to impart skills to such disadvantaged youth. Based on F-Skill's experience, an Employment Fund was established in 2007. In less than three years, this Fund has supported the training of more than 22,000 youths who are assessed and certified by the Occupational Skill Standard of the National Skill Testing Board. Of those completing their training, 85% have gained employment.

“As a labourer my salary would be 500 Riyal but after taking the training on scaffolding I feel that I have the capacity to earn more than 1000. I wish your institution a continued progress.”

Dhan Kumar Rai, now working in Doha, after taking the training from F-Skill

Green Roads: Local resources all the way

Nepal has one of the lowest road densities in the world, with some villages being as much as 13 day's walk from the nearest road-head. It is also not unusual for children to walk two or three hours to school, for a family to walk half a day to the nearest weekly market, and for a pregnant woman to walk two days to a health post.

Lack of access to roads is a serious constraint for economic development and social inclusion. Hence, for more than 30 years, Switzerland has helped to improve the lives of hundreds of thousands of poor marginalised villagers in rural Nepal through road access; providing much-needed employment during construction, reducing the sense of isolation, providing access to basic facilities such as health and education, and saving millions of walking hours.

The statistics are staggering – every year, SDC, together with the Government of Nepal, provides more than 4,000 people with work in road construction, and more than 150,000 villagers benefit indirectly from rural development initiated with the SDC's road construction and maintenance programme. Since 2007, with the financial support of the Asian Development Bank, this number has more than doubled.

The construction of about 100 km of rural roads with SDC support has generated more than 2 million person-days of labour for rural poor.

In the past, road building in Nepal was mostly viewed as an engineering challenge. Social factors were rarely considered. But that changed with the construction of the Lamosangu-Jiri highway, the first road built in Nepal with a Swiss grant. Since the completion of the road in 1987, the literacy rate of this area has more than tripled and infant mortality more than halved.

सन् '८० को समयमा एसियाली विकास बैंक तथा एडीसीको संयुक्त लगानीमा व्यावसायिक शिक्षा तथा तालिमले विस्तार तथा संस्थागत स्वस्म लियो ।

त्यसपछि मुलुकका सबै विकास क्षेत्रमा प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना र व्यावसायिक शिक्षा तथा तालिमका लागि राष्ट्रिय निकायको गठन, पाठ्यक्रम विकास, गुणस्तर निश्चितता, सीप जाँच तथा प्रमाणीकरणजस्ता केन्द्रीय सहयोग सेवाको विकासका कामहरू गरिए । एसडीसीले प्रशिक्षक, शिक्षक, व्यवस्थापकहरूको प्रशिक्षणका निम्ति प्राविधिक प्रशिक्षणका लागि तालिम प्रतिष्ठान (टीआईटीआई)को स्थापनामा पनि थप सहयोग गर्‍यो ।

सन् २००० को सुरुतिर, १० वर्षभन्दा कम विद्यालय शिक्षा लिएका गैरलाभान्वित युवाहरूलाई लक्षित गर्दै रणनीतिमा परिवर्तन गरियो । सोभन्दा अघि व्यावसायिक तालिमका लागि कम्तीमा १० वर्षसम्मको विद्यालय शिक्षा आवश्यक थियो । यद्यपि, अध्ययनले देखायो, ८४ प्रतिशत युवाहरू यो मापदण्ड पूरा गर्न असफल हुन्छन् । त्यस्ता गैरलाभान्वित युवाहरूलाई सीप हस्तान्तरण गर्न प्राविधिक तालिम प्रदायक (एफ-स्किल)हरू स्थापना गरिए । एफ-स्किल्समा आधारित भएर सन् २००७ मा रोजगार कोषको गठन गरियो । तीन वर्षभन्दा पनि कम समयमा २२ हजारभन्दा बढी युवाहरूको तालिममा सो कोषले सहयोग पुऱ्याएको छ । ती युवाहरूलाई राष्ट्रिय सीप परीक्षण बोर्डको पेसागत सीप मापदण्डद्वारा परीक्षण र प्रमाणीकरण गरिन्छ । तालिम सम्पन्न गरेकामध्ये ८५ प्रतिशतले रोजगार पाएका छन् ।

‘सामान्य मजदुरी गरेको भए मेरो तलब बढीमा पाँच सय रियाल हुन्थ्यो होला तर स्क्याफोल्डिङ् तालिम लिएपछि एक हजार रियालभन्दा बढी कमाउन सक्ने भएको छु । म तपाईंको संस्थाको निरन्तर प्रगतिको कामना गर्छु ।’

धनकुमार राई, एफ-स्किल तालिमपछि हाल दोहामा कार्यरत

हरित सडक : पूरै स्थानीय स्रोत

नेपालको सडक घनत्व विश्वकै सबैभन्दा कम मध्ये पर्दछ । केही गाउँहरू सडकबाट १३ दिन टाढाको दूरीमा पर्दछन् । बालबालिका विद्यालय जान दैनिक दुई-तीन घन्टा हिँडनु, परिवारका लागि नजिकको साप्ताहिक बजार पुग्न आधा दिन समय लाग्नु तथा गर्भवती महिलाका लागि स्वास्थ्य चौकी दुई दिनको बाटो टाढा हुनु पनि अनौठो होइन ।

आर्थिक विकास तथा सामाजिक समावेशीकरणका लागि सडकको पहुँच नहुनु गम्भीर कमजोरी हो । त्यसैले ३० वर्षभन्दा बढी समयदेखि स्वीट्जरल्यान्डले सडकमा पहुँचमार्फत ग्रामीण नेपालका लाखौँ गरिब सीमान्तकृत गाउँलेहरूको जीवनस्तर सुधार्न सहयोग पुऱ्याएको छ, सडक निर्माणका क्रममा अत्यावश्यक रोजगार उपलब्ध गराएको छ, टाढिएको भावनामा कमी ल्याएको छ, स्वास्थ्य र शिक्षाजस्ता आधारभूत आवश्यकतामा पहुँच पुऱ्याएको छ, साथै लाखौँ घन्टाको हिँडाइ जोगाएको छ ।

Swiss experience in road construction has influenced Nepal's road sector policies in relation to worker's welfare, maintenance policies, land compensation, conflict-sensitive project management, and public hearings and audits. In addition, today, most of the rural roads follow a 'green road concept' developed for Nepal by SDC in association with German Technical Assistance. Green roads adopt mainly labour-based, environmentally friendly and participatory approaches combined with local resource mobilisation, local employment generation and self-help capacity.

"I never thought we could do what a bull dozer can do – and in fact we can do even better."

Road construction worker in Ramechhap

Trail Bridges: Linking rural communities to basic services

For centuries, Nepali communities have been building bridges across Himalayan rivers using indigenous technology and resources. Realising the value of these bridges to link communities and trading routes, the Swiss supported the construction of bridges from the early days of their involvement in Nepal. In 1972 the more systematic 'Suspension Bridge Project' began and has since gone on to be one of the most successful development partnerships in Nepal.

By 2008, more than 4,000 trail bridges for pedestrians had been constructed - 3,000 through Swiss support. Everyday, some 800,000 people and more than 100,000 animals cross rivers safely utilizing these bridges, saving walking hours and providing better access to schools, medical centres, temples, public services, farm land and markets; ultimately leading to poverty reduction. It is estimated that the trail bridges

तथ्याङ्कहरू बताउँछन्, प्रत्येक वर्ष नेपाल सरकारसंगसंगै एसडीसीले चार हजारभन्दा बढीलाई सडक निर्माणमा रोजगार उपलब्ध गराउँछ तथा एडीसीको सडक निर्माण तथा मर्मतसम्भार कार्यक्रमसंगै सुरु गरिएको ग्रामीण विकासबाट डेढ लाखभन्दा बढी गाउँलेहरू अप्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन् । एसियाली विकास बैंकको आर्थिक सहयोगका कारण सन् २००७ देखि यो सङ्ख्या दोब्बरभन्दा बढी भएको छ ।

एसडीसीको सहयोगबाट करिब एक सय किलोमिटरको ग्रामीण सडक निर्माणले ग्रामीण विपन्नहरूलाई २० लाख व्यक्ति दिनको रोजगार उपलब्ध गराएको छ ।

विगतमा नेपालमा सडक निर्माणलाई प्रायशः इन्जिनियरिङ् चुनौतीका रूपमा हेरिन्थ्यो । सामाजिक पक्षहरूलाई कमै विचार गरिन्थ्यो । स्वीस अनुदानमा नेपालमा निर्माण भएको पहिलो सडक लामोसाँघु-जीरी सडकको निर्माणसंगै सो मान्यतामा परिवर्तन आयो । सन् १९८७ मा सो सडकको निर्माण भएयता सो क्षेत्रको साक्षरता दर तेब्वरले वृद्धि भएको छ साथै बाल मृत्युदरमा आधाभन्दा बढीले कमी आएको छ ।

श्रमिक सुविधा, मर्मतसम्भार नीति, जग्गाको मुआब्जा, द्वन्द्व संवेदनशील आयोजना व्यवस्थापन, सार्वजनिक सुनुवाइ तथा लेखापरीक्षणका सन्दर्भमा सडक निर्माणमा स्वीस अनुभवले नेपालको सडक क्षेत्र नीतिमा प्रभाव पारेको छ । त्यसका साथै, अहिले धेरैजसो ग्रामीण सडकले नेपालका लागि जर्मन प्राविधिक सहयोग (जीटीजेड)को सहयोगमा एसडीसीले तयार पारेको हरित सडकको अवधारणालाई पछ्याएका छन् ।

हरित सडकले मूलतः श्रममा आधारित, वातावरण मैत्री तथा सहभागितामूलक शैली अँगाल्दै स्थानीय स्रोत परिचालन, स्थानीय रोजगार सिर्जना तथा स्वसहयोगको क्षमता बढाउँछ ।

“हामी बुल्डोजरले जस्तै काम गर्न सक्छौं भनेर मलाई थाहै थिएन । हामी त वास्तवमा त्यसभन्दा पनि राम्रो पो गर्न सक्दा रहेछौं ।”

रामेछापका एक सडक निर्माण कामदार

भोलुङ्गे पुलहरू : आधारभूत सेवालाई ग्रामीण समुदायसंग जोड्दै

शताब्दीऔँदेखि नेपालीहरूले स्थानीय प्रविधि तथा स्रोतको प्रयोग गर्दै नदीहरूमा पुलहरू बनाउँदै आएका छन् । समुदाय र बजारलाई जोड्न यी पुलहरूको महत्त्वलाई मनन गर्दै स्वीट्जरल्यान्डले नेपालमा आफ्नो संलग्नताको सुरुदेखि नै पुल निर्माणलाई सहयोग गर्नुको सुरुवात गरेका थिए । सन् १९७२ मा प्रणालीमा अझ बढी आधारित भोलुङ्गे पुल आयोजना सुरु भयो तथा त्यसयता नेपालमा सबैभन्दा सफल विकास साभेदारीमध्ये एकका रूपमा यो स्थापित हुनपुग्यो ।

सन् २००८ सम्ममा बटुवाहरूका लागि चार हजारभन्दा बढी भोलुङ्गे पुलहरू निर्माण गरिसकिएका छन्, जसमध्ये तीन हजार स्वीस सहयोगमा बनाइएका हुन् । प्रत्येक दिन करिब आठ लाख मानिसहरू तथा एक लाखभन्दा बढी पशुहरू यी पुलहरूको प्रयोग गर्दै नदीनाला सुरक्षित रूपमा तर्छन् । यी पुलहरूले समय त जोगाएकै छ, साथै विद्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, मन्दिर,

are used by some 12 million people; almost half of Nepal's population.

Today trail bridge building has become part of the national curricula in engineering schools. As a result, national capacity has grown, enabling Nepal to build more than 200 new bridges every year. This increased capacity has allowed the Nepal Government to hand over the responsibility for bridge building to District Development Committees and Village Development Committees. This can be counted among the achievements brought about by SDC/Helvetas, who provided capacity building to local institutions, training to thousands of people including civil servants, local engineers, teachers, private entrepreneurs, craftsmen and communities.

After 30 years of supporting Nepal with trail bridge projects SDC will now move to support a harmonised Sector Wide Approach (SWAp) to bridge building as the Government of Nepal has demonstrated its capacity and commitment to take the lead.

Agriculture: Seeds take off

Nepal is an agriculture based country, with the majority of the rural population depending on subsistence farming. It was natural, therefore, for the Swiss to look at ways to improve agricultural outputs and methods. Swiss support in agriculture goes back to the cheese and dairy development in the sixties. It then evolved into a potato development programme and agronomy, horticulture and agricultural extension through the Integrated Hill Development Project.

Overall, the introduction of commercial vegetable production in Dolakha and Sindhupalchowk, improved seed production; the establishment of a community based innovative agricultural extension system (Tukis); commercial potato farming; soil fertility management, and maize research have greatly contributed to improve the livelihood of Nepali people. This can be clearly seen from the example of commercial seed

Seeds Have Changed My Life

Mrs Suntali Charmakar, 32, from a Disadvantaged Group in Kavre was suffering from malnutrition with food shortage lasting for more than eight months a year. In 2005 she became involved in a Swiss supported seed production programme: "Earlier I had no other source of income and relied on wage labour. Once I participated in vegetable seed production I obtained training, exposure visits and vegetable seeds free of cost. I have developed my confidence, knowledge and skills. The first year I was able to earn Rs 5,000 net from winter season vegetable seed production. Now I am able to earn Rs 36,000. My family members eat more vegetables and their health has improved. I am also an active member of the Dalit Utthan Vegetable Seed Production Group and am proud to share that my children now go to boarding school. Thanks to selling vegetable seeds I can meet my family's needs and have even deposited money in my co-operative savings account. My life has been changed by vegetable seeds."

सार्वजनिक सेवा, खेत तथा बजारसम्मको पहुँचमा सुधार ल्याउँदै गरिबी कम गर्न सघाउ पुऱ्याएका छन् । अनुमान गरिन्छ लगभग १ करोड २० लाख मानिसहरू अर्थात् करिब नेपालको आधा जनसङ्ख्याले भोलुङ्गे पुलको प्रयोग गर्दछन् ।

अहिले भोलुङ्गे पुल निर्माण इन्जिनियरिङ् कलेजहरूको पाठ्यक्रमको एक हिस्सा बनेको छ । नतिजा, नेपाललाई वार्षिक दुई सयभन्दा बढी पुलहरू निर्माण गर्ने गरी राष्ट्रिय क्षमतामा अभिवृद्धि भएको छ । बढ्दो क्षमताले नेपाल सरकारलाई पुल निर्माणको जिम्मेवारी जिल्ला तथा गाउँ निकायलाई हस्तान्तरण गर्न सहज बनाएको छ ।

यसलाई एसडीसी/हेल्मेटासद्वारा हासिल उपलब्धिका रूपमा गणना गर्न सकिन्छ, जसले स्थानीय संस्थाहरूको क्षमता विकासमा सहयोग तथा सरकारी कर्मचारी, स्थानीय इन्जिनियर, शिक्षक, निजी उद्यमी, शिल्पकार तथा समुदायलगायत हजारौंलाई तालिम उपलब्ध गरायो ।

नेपाललाई भोलुङ्गे पुल परियोजनामा ३० वर्षको सहयोग गरिसकेपछि एसडीसी अब भोलुङ्गे पुल निर्माणमा एकस्यता ल्याउन क्षेत्रगत अवधारणा पद्धति (SWAp) मा सहयोग गर्न गइरहेको छ, जबकि नेपाल सरकारले यसका निम्ति नेतृत्वका लागि क्षमता र प्रतिबद्धता दर्साइसकेको छ ।

कृषि : बीउको सफलता

नेपाल कृषिमा आधारित मुलुक हो, जहाँ अधिकांश ग्रामीण जनसंख्याको जीवनयापन कृषिमा निर्भर छ । त्यसैले कृषि उत्पादन तथा प्रविधि सुधारको उपायको खोजी गरिनु एसडीसीका लागि स्वाभाविक थियो । कृषिमा स्वीस सहयोग सन् '६० को दशकदेखि सुरु हुन्छ, जब चीज र दुग्ध विकासमा स्वीसले सघाउन थाले । त्यसपछि यसको रूपान्तरण आलुबाली विकास कार्यक्रम र सघन पहाडी विकास आयोजनमार्फत कृषि विज्ञान, बागवानी र कृषि प्रसारणमा भयो ।

दोलखा र सिन्धुपाल्चोकमा व्यावसायिक तरकारी उत्पादनको सुरुवात, सुधारिएको बीउ उत्पादन, समुदायमा आधारित नौलो कृषि प्रसारण प्रणाली (टुकी), व्यावसायिक आलुखेती, माटो उर्वरता व्यवस्थापन तथा मकै अनुसन्धानले नेपाली जनताको जीवनस्तर सुधार्न उल्लेख्य योगदान गरेका छन् । व्यावसायिक बीउ उत्पादनको उदाहरणले यो प्रस्टै देखाउँछ, यी बीउहरूले बजारमा राम्रो मूल्य पाउँछन्, जसले कृषकको आम्दानीमा उल्लेखनीय सुधार ल्याउँछ ।

सन् २००८ मा २० प्रतिशतभन्दा बढी घरेलु तरकारीका बीउ स्वीस सहयोगमा सञ्चालित आयोजनाहरूबाट आपूर्ति हुन्थ्यो र स्तरीय बीउको

production; the seeds fetch a good market price, thus substantially improving farmers' income.

In 2008, more than 20 percent of the domestic vegetable seed supply came from Swiss supported projects and there has been a marked increase in demand for quality seeds, increasing the scope of production and marketing. The farmers' group approach has become a means of empowerment and a model of local democracy as they jointly plan, implement, monitor, and share the outcomes. The emphasis on seed production by small scale farmers and geographically excluded or isolated communities, as well as the integration of Disadvantaged Groups, have demonstrated that investment in agriculture can be effective in addressing poverty, inequity and exclusion.

"If I had embraced seed production practice earlier, I could have enhanced my status long ago. Even my sons wouldn't have had to move to India. I could have given them better education."

Bishnu Bahadur Shahi from Dailekh district after participating in seed production

Supporting peace building and conflict transformation

Until 2006, before the Maoists and the Seven Party Alliance had formalized the ceasefire, informal support with technical expertise and complementary facilitation activities were the main aspects of Switzerland's peace building programme in Nepal. In the post-agreement phase, the activities have been focused on collaborating with the relevant Nepali actors by providing expertise (sometimes in the form of sharing experiences of other peace processes). Here are some examples:

- The Swiss have received a great number of requests from all the relevant stakeholders in the government, the political parties and civil society, as well as from different identity and regional groups to support the debate on constitution making – sharing the experiences of the Swiss federal system but also that of other countries to help disseminate basic concepts of federalism. In response to these demands, Switzerland is supporting the constitution making process in various forms in collaboration with Nepali experts and partners.
- The Swiss have been supporting the facilitation of internal seminars and cross-party workshops on various aspects of constitution making, federalism and confidence building, usually with the help of Nepali experts and partner organisations. Switzerland has also held workshops and seminars on federalism with all relevant stakeholders including government ministries; political party representatives; various Constituent Assembly member groups; women's groups; Dalits, and identity and regional groups (Madhesi, Tharu, Limbu, etc) on constitution making and federalism. It is associated through funding and/ or expertise in approximately two dozen processes and events on federalism at the district level across the country every year. A special focus with regard to events outside of Kathmandu is put on the SDC cluster districts, where a new programme on local federalism started in 2009.

तरकारी बीउले मेरो जीवनलाई परिवर्तन गर्‍यो

काभ्रेकी ३२ वर्षीया श्रीमती सुन्तली चर्माकार, जो गैरलाभान्वित समूहकी हुन्, वर्षको आठ महिनाभन्दा बढी खाद्यान्न अभावका कारण कुपोषणबाट ग्रस्त थिइन् । सन् २००५ मा उनी स्वीस सहयोगको बीउ उत्पादन कार्यक्रममा सामेल भइन् ।

"पहिले मेरो अम्दानीको कुनै स्रोत थिएन, ज्यालादारी मजदुरीमा भर पर्नुपर्थ्यो । तरकारी बीउ उत्पादनमा संलग्न भएपछि मैले तालिम लिएं तथा तरकारी बीउहरू निःशुल्क पाएँ । मैले मेरो ज्ञान, सीप र आत्मविश्वास विकास गरें । पहिलो वर्ष हिउँदे तरकारी बीउ उत्पादनबाट मैले पाँच हजार रूपियाँ कमाएँ । अहिले म ३६ हजार रूपियाँ कमाउँछु । मेरो परिवारमा तरकारी धेरै खान थालेका छन् र तिनको स्वास्थ्यमा पनि सुधार भएको छ ।

म दलित उत्थान तरकारी बीउ उत्पादन समूहकी सक्रिय सदस्य भएकी छु । र, मेरा छोराछोरी बोर्डिङ्ग स्कुल जान थालेको सुनाउन पाउँदा गर्व महसुस गर्छु । तरकारी बीउको बिक्रीमार्फत मैले मेरो परिवारको आवश्यकता पूरा गर्न सकेकी छु साथै बचत सहकारी खातामा केही पैसा जम्मासमेत गरेकी छु । तरकारी बीउले मेरो जीवनलाई परिवर्तन गरेको छ ।"

मागमा प्रस्ट वृद्धि भएको छ, जसले यसको उत्पादन र बजार विस्तारको सम्भावना बढाएको छ ।

कृषकहरूको समूहगत पद्धति उनीहरूको सशक्तीकरणको एउटा माध्यम बन्यो र साभ्ना योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र परिणामको साभ्नेदारी प्रक्रियाका कारण स्थानीय लोकतन्त्रको नमुना पनि भयो ।

बीउ उत्पादनमा साना किसान र पिछडिएको समुदायको जोड तथा भूगोलका कारणले सीमान्तकृत वा गैरलाभान्वित समूहको एकीकरणले गरिबी, असमानता तथा असमावेशीकरण सम्बोधनका लागि कृषिमा लगानी प्रभावकारी हुन्छ भन्ने देखायो ।

"मैले बीउ उत्पादन अभ्यास पहिल्यै सुरु गरेको भए धेरै अघि नै हैसियत बढाइसक्ने रहेछु । मेरा छोराहरूले पनि भारत जानुपर्ने थिएन । मैले उनीहरूलाई पहिला नै राम्रो शिक्षा दिन सक्ने थिएँ ।"

बीउ उत्पादन तालिममा सहभागी भएपछि दैलेखका विष्णुबहादुर शाही

शान्ति निर्माण र द्रुत रूपान्तरणमा सहयोग

माओवादी तथा सातदलीय गठबन्धनले युद्धविरामलाई औपचारिकता दिनुअघि सन् २००६ सम्म, प्राविधिक विशेषज्ञता साथै सहयोगी सहजीकरण क्रियाकलापका लागि अनौपचारिक सहयोग नै स्वीट्जरल्यान्डको नेपालमा शान्ति निर्माण कार्यक्रमका प्रमुख पक्ष थिए । सम्झौता पछिको चरणमा सम्बन्धित नेपाली सरोकारवालाहरूसँगको सहकार्यमा यी गतिविधिहरू केन्द्रित भए । (कहिलेकाहीँ अन्य शान्ति प्रक्रियाका अनुभवहरू साटासाट गर्न) यसका केही उदाहरणहरू हुन्,

- सविधान निर्माणको बहसलाई सहयोग गर्न सरकार, राजनीतिक दल, नागरिक समाजका साथै विभिन्न पहिचान तथा क्षेत्रीय समूहहरूलाई गायतका सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग धेरै अनुरोध स्वीट्जरल्यान्डले प्राप्त गर्‍यो, सङ्घीयताको आधारभूत अवधारणालाई बुझाउनका लागि स्वीस सङ्घीय प्रणालीका साथै अन्य मुलुकका अनुभव पनि साटासाट गर्न । यी मागहरूलाई सम्बोधन गर्न स्वीट्जरल्यान्डले संविधान निर्माण प्रक्रियालाई नेपाली विज्ञहरू तथा साभ्नेदारहरूको सहकार्यमा विभिन्न स्वरूपमा सहयोग पुऱ्याइरहेको छ ।

- At the request of various stakeholders in government, political parties and civil society, SDC supports, together with other bilateral donors, the Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) which is a long-term programme aimed at supporting Nepal in the process of re-orienting its security sector and strengthening the role of the parliament and the government.

“This is the first time in my life that I have been told that I have not only obligations, but also rights. This will change my life, not only in my dealings with the family, but also with the authorities. I really feel better now and I am ready to ask for my rights.”

A women farmer in Manthali after taking the human right courses

Defending human rights

During the armed conflict (1996-2006), Switzerland supported human rights protection in Nepal. This engagement, which corresponds with one of the main Swiss foreign policy goals, substantially contributed to improving the human rights situation.

In April 2005, diplomatically, Switzerland facilitated the adoption of a Resolution at the UN Commission on Human Rights in Geneva. Accordingly, the then His Majesty's Government of Nepal and the Communist Party of Nepal (Maoist) were called upon to abide by fundamental principles of democracy, free and fair elections, and respect for human rights even in times of armed conflict. One result was the establishment of a mission, which Switzerland supports, of the UN Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR) in 2005, which is important in protecting human rights. SDC also supports the National Human Rights Commission (NHRC), mandated to protect and to promote human rights and to foster the inclusion of discriminated people, such as women, 'janajatis' (indigenous people) and Dalits. Human rights NGOs are also supported.

- संविधान निर्माण, सङ्घीयता तथा विश्वास निर्माणका विभिन्न पक्षहरूमा आन्तरिक गोष्ठी तथा अन्तरपार्टी कार्यशालाको सहजीकरणमा नेपाली विज्ञहरू तथा साभेदार संस्थाहरूको सहयोगमा स्वीसले सहयोग पुऱ्याइरहेको छ । सरकारी मन्त्रालय, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, संविधानसभाका विभिन्न सदस्य समूहहरू, महिला समूह, दलित तथा पहिचान र क्षेत्रीय समूह (मधेसी, थारु, लिम्बू आदि)लगायत सबै सम्बद्ध सरोकारवालाहरूसँग स्वीट्जरल्यान्डले सङ्घीयताका बारेमा कार्यशाला तथा गोष्ठीहरू आयोजना गरेको छ । आर्थिक सहयोग वा विशेषज्ञताका माध्यमबाट प्रत्येक वर्ष स्वीट्जरल्यान्ड मुलुकभर सङ्घीयताबारे जिल्ला तहका दुई दर्जन प्रक्रिया तथा कार्यक्रममा संलग्न रहेको छ । यस सन्दर्भमा एसडीसीका परियोजना भएका काठमाडौँबाहिरका जिल्लाहरूमा स्थानीय सङ्घीयताका नयाँ कार्यक्रमहरू सन् २००९ मा सुरु गरिए ।
- सरकार, राजनीतिक दल तथा नागरिक समाजका विभिन्न सरोकारवालाहरूको अनुरोधमा एडीसीले अन्य दातृ निकायका साथमा जेनेभा सेन्टर फर द डिमोक्रेटिक कन्ट्रोल अफ आर्म्ड फोर्स (डीक्याफ)लाई सहयोग गरेको छ । यो एउटा दीर्घकालीन कार्यक्रम हो, जसले नेपाललाई आफ्नो सुरक्षा क्षेत्रको पुनःअभिमुखीकरण प्रक्रियाका साथै संसद् र सरकारको भूमिकालाई सुदृढ गर्छ ।

मानव अधिकारको रक्षा

सशस्त्र द्वन्द्व (१९९६-२००६) का दौरानमा, स्वीट्जरल्यान्ड नेपालमा मानव अधिकारको रक्षाको सहायतामा अगाडि आयो । यस संलग्नताले, जो स्वीस विदेश नीतिको प्रमुख लक्ष्यमध्ये एक हो, मानव अधिकारको अवस्था सुधार्न उल्लेख्य मद्दत गर्‍यो ।

सन् २००५ अप्रिलमा, कूटनीतिक तवरमा जेनेभास्थित मानव अधिकारका लागि संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय आयोगमा मानव अधिकार प्रस्ताव अनुमोदन गर्न स्वीट्जरल्यान्डले सहजीकरण गर्‍यो । त्यसै अनुस्रम द्वन्द्वका समयमा पनि लोकतन्त्रका आधारभूत सिद्धान्तहरू, निष्पक्ष निर्वाचन तथा मानव अधिकारको सम्मानलाई पालन गर्न तत्कालीन श्री ५ को सरकार तथा नेकपा (माओवादी)लाई आह्वान गरियो । त्यसको एउटा नतिजा थियो, सन् २००५ मा नेपालमा संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय मानव अधिकार उच्चायुक्तको कार्यालयको स्थापना, जसमा स्वीट्जरल्यान्डको समर्थन थियो । एसडीसीले राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगलाई सहयोग गर्छ, जसको जिम्मेवारी मानव अधिकारको रक्षा र सीमान्तकृत जनताजस्तै महिला, जनजाति (आदिवासी) र दलितहरूको समावेशीकरण गर्नु पनि हो । साथै, मानव अधिकारवादी गैरसरकारी सङ्घसंस्थाहरूलाई पनि एसडीसीले सहयोग गर्दछ ।

"मलाई आज जीवनमा पहिलोपटक कसैले मेरो जिम्मेवारी मात्र होइन, अधिकार पनि छ भन्ने कुरा बतायो । यसले मेरो जीवन बदलेछ । अब म परिवारसँगको मेरो व्यवहारमा मात्र नभई सम्बद्ध निकायसँगको सम्बन्धमा पनि परिवर्तन ल्याउनेछु । मलाई अहिले साँच्चिकै गजब लागिरहेको छ, म आफ्नो अधिकार लिन तयार छु ।"

मानव अधिकार शिक्षा लिएपछि मन्थलीकी एक महिला कृषक

Staying Engaged in Troubled Times

When the armed conflict in Nepal intensified in 2001, the Swiss took the decision to stay engaged with the development programme, but by adapting its strategies to the changed ground realities.

In 2001, the Swiss continued working in forestry, infrastructure, vocational training, agriculture and health but adapted the way of working by introducing Conflict Sensitive Programme Management (CSPM). The CSPM aims at ensuring that aid does not fuel the conflict by unintentionally supporting one party to the conflict (do no harm). It aims at protecting programmes and personnel from attempts by conflict parties to take advantage of the resources of SDC supported projects for their own benefit. The CSPM also aims at protecting the space for development so as to be able to continue to help the poor and marginalised even in times of armed conflict. In the days of conflict, an ongoing shared analysis of the conflict situation was, and today an analysis of the status of the peace process is, a crucial pre-requisite for this strategy. This is achieved, amongst other means, through early warning instruments, local risks assessments and the cluster approach².

Within the framework of CSPM, SDC developed and exercised a number of tools and strategies. For example, the internal context monitoring instrument MERV, the district staff's Local Risk Assessment (LRA), as well as Monthly Coordination Meetings (MCM), were important instruments to protect the space for development during the armed conflict and which have helped later to examine the status of the peace process.

² After 2005, SDC introduced a cluster approach in Dolakha, Ramechhap and Okaldunga districts to enhance the visibility of the Swiss programme as well as to strengthen the synergies between the Swiss-funded projects.

सङ्कटका समयमा साथ दिंदै

सन् २००९ मा सशस्त्र द्वन्द्व चर्कदा स्वीसले विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने निर्णय गरे तर बदलिएको परिस्थितिलाई ध्यानमा राखी रणनीतिहरूमा पनि परिवर्तन ल्याए ।

सन् २००९ मा स्वीसहरूले वन, पूर्वाधार, व्यावसायिक तालिम, कृषि तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा आफ्नो संलग्नतालाई निरन्तरता दिए, तर द्वन्द्व संवेदनशील कार्यक्रम व्यवस्थापनको सुरुवात गरेर आफ्नो कामको शैलीमा त्यस अनुस्यू परिवर्तन गरे ।

स्वीस सहयोगले द्वन्द्वरत एक पक्षलाई अन्जानमा सहयोग पुगेर द्वन्द्व अभनचर्कियोस् भन्ने सुनिश्चितता गर्नु द्वन्द्व संवेदनशील कार्यक्रम व्यवस्थापनको लक्ष्य थियो (डू नो हार्म)। एडीसीद्वारा सहयोग गरिएका आयोजनाका स्रोतहरू द्वन्द्वरत पक्षहरूबाट आफ्नो फाइदाका लागि प्रयोग गर्नसक्ने प्रयासबाट आफ्ना कार्यक्रम तथा कर्मचारीलाई जोगाउने लक्ष्य यसले राखेको छ। विकास कार्यका लागि वातावरण तयार पार्ने लक्ष्य पनि यसको छ ताकि द्वन्द्वका समयमा पनि गरिब तथा सीमान्तकृत वर्गलाई सहयोग जारी राख्न सकियोस्। द्वन्द्वका समयमा द्वन्द्वको अवस्थाको साभ्ना विश्लेषण र त्यसपछि शान्ति प्रक्रियाको अवस्थाको विश्लेषण यस रणनीतिका लागि महत्त्वपूर्ण पूर्वआवश्यकता हुन्। र, यो अन्य माध्यमजस्तै प्रारम्भिक सूचना संयन्त्र, स्थानीय जोखिम मूल्याङ्कन र क्लस्टर अप्रोच^२मार्फत हासिल हुन्छ।

द्वन्द्व संवेदनशील कार्यक्रम व्यवस्थापनको संरचनाभिन्न एसडीसीले केही रणनीति तथा उपायहरूको विकास तथा प्रयोग गर्‍यो। उदाहरणका लागि, आन्तरिक सन्दर्भ अनुगमन संयन्त्र (MERV), जिल्ला कर्मचारी स्थानीय जोखिम मूल्याङ्कन (LRA)का साथै मासिक समन्वय बैठक (MCM)हरू

^२ सन् २००५ मा एसडीसीले स्वीस कार्यक्रमहरूको प्रभाव देखियोस् र स्वीस अनुदानमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूबीच समन्वयलाई सुदृढ गर्न दोलखा, रामेछाप र ओखलढुंगा जिल्लाहरूमा क्लस्टर अप्रोच लागू गरिएको थियो।

By continuously analysing the risks, by systematically reinforcing the synergies between projects, by mainstreaming gender and acknowledging the psycho-social effects of the armed conflict on the population in the project areas and by steadily

Local Risk Assessment

SDC projects in Dolakha, Ramechhap and Okhaldhunga districts undergo LRA every month on a fixed day with the participation of all district based staff. The staff members raise security related issues (threats, risks) and collectively make recommendations to either resolve or minimise the risks. COOF makes comments or gives inputs on the recommendations but not on the issues as these are the perceptions of the local staff. On the day of the LRA, a monthly coordination meeting is conducted. All district based staff participate and senior staff from Kathmandu are also expected to participate.

enhancing the diversity of staff, SDC has been able to protect the space for development and stay engaged in a meaningful way throughout the difficult years of war and political transformation. The presence of SDC and its partners in the field, and the support of local, national and international human rights initiatives, has helped SDC to transfer local information to the national and international levels.

Another important initiative was the development of the “Basic Operating Guidelines” (BOGs). The BOGs have brought the majority of donors and international non-governmental organisations in Nepal together and became the starting point for negotiating space for development with government agencies (concerned departments, army, police and administration) and the Maoists. The BOGs group advocated for unhindered development space, pro-actively lobbying for necessary measures to be taken by the warring parties. SDC chaired the BOGs group since its inception after the royal takeover in 2005. After April 2009, it co-chaired this group together with the UN.

Context Monitoring Instrument MERV

Since June 2003, COOF Nepal has produced a MERV report every six to eight weeks. The programme team (10-12 colleagues) meet and separately put forward their observations. When all the undisputed information is ordered into a shared comprehensive analysis, the team discusses the trends and determines, by consensus, if the conflict situation has improved, deteriorated or remained the same over the period of the last three months. The trends are then transposed onto a graph over a longer period of time and a report is prepared. The draft is circulated among team members and their responses are incorporated in the final version that is distributed to the programme team, the project leaders, and the concerned staff of the Swiss programme in Nepal.

सन्दर्भ अनुगमन संयन्त्र (MERV)

सन् २००३ जुनदेखि, COOF नेपालले प्रत्येक छदेखि आठ हप्तामा सन्दर्भ अनुगमन संयन्त्र प्रतिवेदन तयार गरिरहेको छ । १०-१२ जनाको कार्यक्रम टोलीको बैठक हुन्छ, जहाँ उनीहरू आफ्नो भनाइ राख्छन् । जब सबै विवादरहित सूचनाहरूलाई विस्तृत विश्लेषणका रूपमा तयार पारिन्छ, टोलीले प्रवृत्तिका बारेमा छलफल गर्छ । र, सहमतिका आधारमा पछिल्लो तीन महिनामा द्वन्द्वको अवस्था सुध्रिएको, बिग्रिएको वा समान रहेको निकर्वाल गरिन्छ । ट्रेन्डहरूलाई ग्राफमा तयार पारेर प्रतिवेदन बनाइन्छ । सो प्रतिवेदनको मस्यौदा टोली सदस्यहरूमाफ प्रवाहित गरिएपछि उनीहरूका सुझावलाई अन्तिम मस्यौदामा समावेश गरी कार्यक्रम टोली, आयोजना प्रमुख तथा नेपालमा स्वीस कार्यक्रमका सम्बद्ध कर्मचारीलाई वितरण गरिन्छ ।

स्थानीय जोखिम मूल्याङ्कन

दोलखा, रामेछाप तथा ओखलढुङ्गामा रहेका एडीसीका आयोजनाहरू जिल्लामा रहेका सबै कर्मचारीको सहभागितामा प्रत्येक महिना तोकिएको दिनमा स्थानीय जोखिम मूल्याङ्कन गर्छन् । कर्मचारीहरूले सुरक्षा सम्बन्धित मुद्दाहरूका बारेमा छलफल गर्छन् तथा जोखिम समाधान गर्ने वा कम गर्ने बारेमा सामूहिक रूपमा सुझाव दिन्छन् । सो सुझावमा COOF द्वारा आफ्नो प्रतिक्रिया वा सुझाव दिइन्छ तर मुद्दामा होइन किनभने ती स्थानीय तहका कर्मचारीका बुझाइहरू हुन् । स्थानीय जोखिम मूल्याङ्कन गरिने दिनमा मासिक समन्वय बैठक पनि सञ्चालन गरिन्छ, जसमा जिल्लाका सबै कर्मचारीहरूले भाग लिन्छन् र काठमाडौँबाट वरिष्ठ कर्मचारीहरूलाई पनि यसमा सहभागी हुन अपेक्षा गरिन्छ ।

सशस्त्र द्वन्द्वका समयमा विकास कार्यको वातावरणलाई जोगाउने महत्त्वपूर्ण संयन्त्र थिए तथा पछि यसले शान्ति प्रक्रियाको अवस्था मूल्याङ्कन गर्न पनि सघाउ पुऱ्यायो । युद्ध र राजनीतिक रूपान्तरणको सङ्कटपूर्ण वर्षहरूमा निरन्तर जोखिम मूल्याङ्कन, लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरण, आयोजना क्षेत्रका जनतामा सशस्त्र द्वन्द्वको मनोसामाजिक प्रभावलाई स्वीकार्दै र कर्मचारीको विविधतालाई बढाउँदै एसडीसीले विकासको वातावरण जोगाउने तथा नेपालमा अर्थपूर्ण रूपमा संलग्न भइरहने काम गर्‍यो ।

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका मानव अधिकारका पहलहरूलाई सहयोग गर्न कार्यक्षेत्रमा एसडीसी तथा साभेदारहरूको उपस्थितिले गर्दा एसडीसीलाई स्थानीय जानकारीहरू राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पुऱ्याउन मद्दत गर्‍यो ।

कार्यसञ्चालनका आधारभूत मार्गदर्शन (BOGs) को निर्माण अर्को महत्त्वपूर्ण पहल थियो । नेपालमा कार्यरत अधिकांश दाताहरू तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूद्वारा संयुक्त रूपमा अघि सारिएको यस मार्गदर्शन सरकारी निकाय (सम्बद्ध विभाग, सेना, प्रहरी तथा प्रशासन) तथा माओवादीसँग विकासका लागि वातावरण निर्माण गर्ने प्रस्थानविन्दु बन्यो । यस मार्गदर्शनले विकास र मानवीय सहयोगका कार्यक्रमहरूका लागि वातावरण निर्माणको वकालत तथा द्वन्द्वरत पक्षले आवश्यक पहल लिनका लागि सक्रिय रूपमा लबी गर्‍यो । सन् २००५ को शाही कदमपछि यसको स्थापनादेखि नै एसडीसीले कार्यसञ्चालनका आधारभूत मार्गदर्शन समूहको

Summary of Basic Operating Guidelines

In October 2003, after the failure of the second round of negotiations between the Government of Nepal and the Communist Party of Nepal (Maoist), 10 donors formulated a 14-point Basic Operating Guideline, in which they declared their commitment to poverty reduction, impartiality, transparency, accountability, inclusion, and human rights. The BOGs also laid out the minimum conditions required for development aid, and constituted the basis for continuous dialogue with militarized local authorities and the CPN (M). The BOGs were widely and consistently communicated to the parties in conflict and constituted a basis for the management of the crises and tensions that arose regularly in the field. Since Jana Andolan II and the Comprehensive Peace Agreement between the SPA and CPN (M) in 2006, new opportunities to support local reconciliation and peace building through development work have emerged.

Support from Switzerland in the framework of a cluster approach contributed to the local state building process, greater involvement of local people in project affairs, and to maintaining transparency and accountability. As Swiss support emphasised on the local ownership, communities became involved in making their own decisions through their user committees by participating in planning and implementation of development activities and maintenance. Social audits of funds and project activities have enhanced local ownership by the community. The checks and balances and transparent processes have contributed to minimise corruption and malpractices.

“We are glad that we get the same wage as men and have employment opportunities near our homes. We are happy to learn from the public audit that many women are employed through this programme .”

Saraswoti Tamang coordinates a women's group in Ramechhap

Hearing the Public

Transparency, accountability, inclusion and impartiality are key values of conflict sensitivity. In the cluster districts, the Swiss programme supported the involvement of the population, particularly marginalised people, to participate in planning and implementation of projects. Local ownership was strengthened not only through the people's involvement in user committees and forums for decision making but also through efforts to minimise corruption and other malpractices.

During Public Hearing and Public Audits the general public can express their concerns and put forward their questions/ issues to the authorities. Public Hearing and Public Audit events have contributed substantially to better transparency and effectiveness in the delivery of services and to development activities in general. SDC has been promoting Public Hearing events in all its development programmes, particularly in the SDC focal districts of Dolakha, Ramechhap and Okhaldhunga.

“पुरुषसरह ज्याला र घरनजिकै रोजगार पाउँदा हामी खुसी छौं, सार्वजनिक लेखापरीक्षणमार्फत धेरै महिलाले यस कार्यक्रमबाट रोजगार पाएको थाहा पाउँदा हामी थप हर्षित छौं ।”

सरस्वती तामाङ, रामेछापको एउटा महिला समूहकी संयोजक

अध्यक्षता गर्नुभयो । सन् २००९ अप्रिलदेखि एसडीसीले सयुक्त राष्ट्रसङ्घसँगै यस समूहको सह-अध्यक्षता गरिरहेको छ ।

स्वीट्जरल्यान्डको सहयोग ल्कस्टर अप्रोच (परियोजनाहरूको समूहगत पद्धति) संरचना अन्तर्गत स्थानीय राज्य निर्माण प्रक्रियामा योगदान, आयोजनाका मामिलामा स्थानीय बासिन्दाको संलग्नता तथा पारदर्शिता र उत्तरदायित्व कायम गर्नु पनि थियो । स्वीस सहयोगले स्थानीय स्वामित्वमा जोड दिँदा विकास गतिविधि तथा तिनको मर्मतसम्भारको योजना तथा कार्यान्वयनमा समुदायहरू उपभोक्ता समितिहरूमार्फत आफैँ निर्णय प्रक्रियामा संलग्न भए ।

विकास रकम तथा आयोजनाको समुदायद्वारा सार्वजनिक लेखापरीक्षणले स्थानीय स्वामित्वलाई बढाएको छ । यसले भ्रष्टाचार र अवाञ्छनिय क्रियाकलापमा कमी ल्याउन पनि योगदान गरेको छ ।

कार्य सञ्चालनका आधारभूत मार्गदर्शन (BOGs) को सारांश

सन् २००३ अक्टोबरमा नेपाल सरकार तथा नेकपा (माओवादी)बीचको दोस्रो चरणको वार्ता असफल भएपछि, १० दाताहरूले १४ बुँदे कार्यसञ्चालनका आधारभूत मार्गदर्शन तयार पारे, जसमा उनीहरूले गरिबी निवारण, निष्पक्षता, पारदर्शिता, उत्तरदायित्व, समावेशी तथा मानव अधिकारप्रति आफ्नो प्रतिबद्धता जनाएका थिए ।

मार्गदर्शनले विकास सहयोगका लागि आवश्यक आधारभूत सर्तहरू जारी गर्नुभयो तथा सैन्यीकृत स्थानीय निकाय तथा माओवादीसँग निरन्तर संवादको आधार तयार गर्नुभयो । द्वन्द्वरत पक्षहरूमाफ्र निरन्तर सम्प्रेषण गरिएको यस मागदर्शन कार्यक्षेत्रमा प्रायःजसो देखापर्ने समस्याहरूको व्यवस्थापन गर्ने आधार पनि बन्यो । जनआन्दोलन-२ तथा सातदलीय गठबन्धन तथा माओवादीबीच सन् २००६ मा सम्पन्न विस्तृत शान्ति सम्झौतापछि विकास कार्यक्रममार्फत स्थानीय मेलमिलाप तथा शान्ति निर्माणलाई सहयोग गर्ने नयाँ अवसरहरू देखापरेका छन् ।

जनताको आवाज सुन्दै

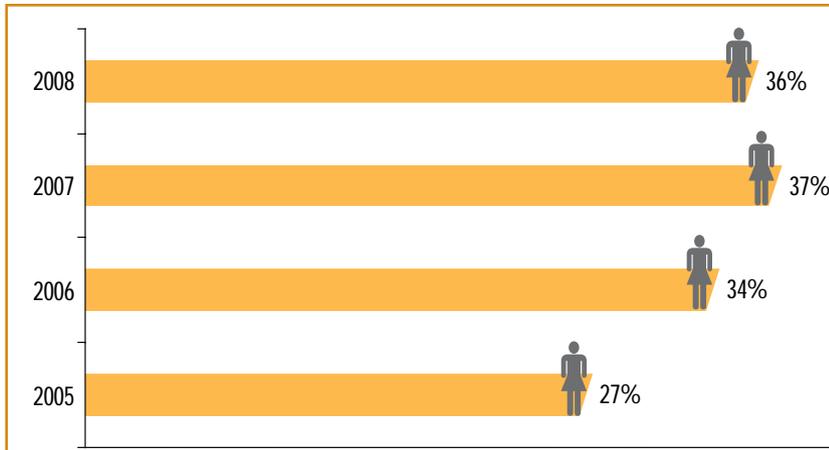
पारदर्शिता, जवाफदेहिता, समावेशी तथा निष्पक्षता द्वन्द्व संवेदनशीलताका महत्त्वपूर्ण पक्ष हुन् । ल्कस्टर जिल्लाहरूमा स्वीस कार्यक्रमले आयोजनाहरूका योजना तथा कार्यान्वयनमा स्थानियबासी विशेष गरी सीमान्तकृत वर्गको सहभागितालाई सहयोग गर्नुभयो । निर्णय प्रक्रियाका लागि उपभोक्ता समितिमा जनसहभागितामार्फत मात्र नभई भ्रष्टाचार तथा अन्य गलत व्यवहारमा कमीको प्रयासमार्फत पनि स्थानीय स्वामित्वलाई सुदृढ गरियो ।

सार्वजनिक सुनुवाइ तथा सार्वजनिक लेखापरीक्षणका दौरान, आमजनताले आफ्ना चासोहरू व्यक्त गर्नुका साथै सम्बद्ध निकायसमक्ष आफ्ना प्रश्नहरू, मुद्दाहरू राख्न पाउँछन् । सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन तथा पारदर्शिता सुधार्न सार्वजनिक सुनुवाइ तथा सार्वजनिक लेखापरीक्षणले उल्लेख्य योगदान गरेका छन् । एसडीसी केन्द्रित जिल्लाहरू दोलखा, रामेछाप तथा ओखलढुङ्गाका सबै विकास कार्यक्रमहरूमा सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन गरिएको छ ।

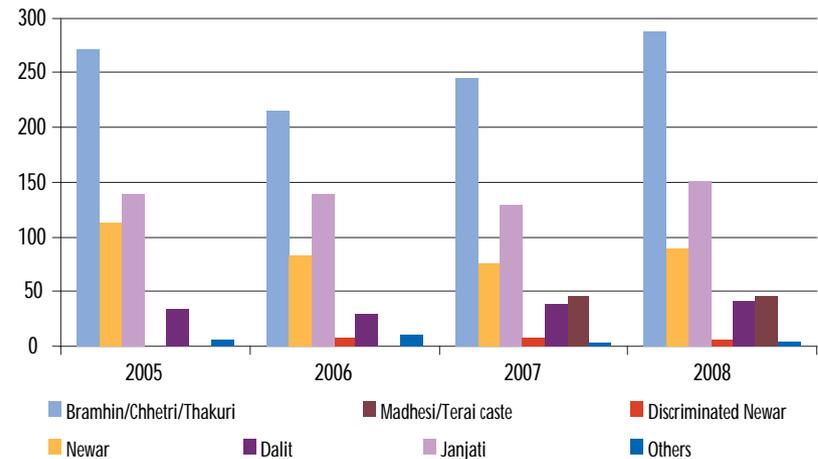
Diverse Staff

Another key element of conflict-sensitive programme management is recruitment and staff policy. SDC's conflict sensitive programme management recognises that one of the most effective ways of understanding the aspirations of its beneficiaries – who are suffering from caste, gender, ethnicity, religion, language, and region-based discrimination – lies in SDC's ability to integrate into its own staff people from all social groups, again, particularly members of discriminated groups.

A SCD staff composition survey of 2005 revealed a very high representation of non-discriminated groups in its workforce. Subsequently, SDC introduced the Policy on Workforce Diversity which has been instrumental in reinforcing SDC's commitment towards diversity. The representation of women and members from discriminated groups in the SDC coordination office and in the field has been steadily increased through diversity-sensitive affirmative action.

Women employed in SDC-funded projects and programme, including Swiss Cooperation Office
(Source: SDC staff composition survey 2005 – 2008)

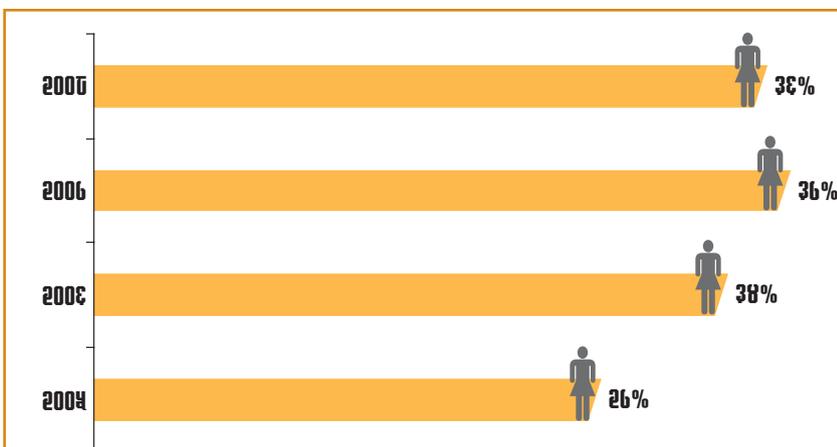
Social identity of staff in SDC-funded projects and programme, including Swiss Cooperation Office
(Source: SDC staff composition survey 2005 – 2008)

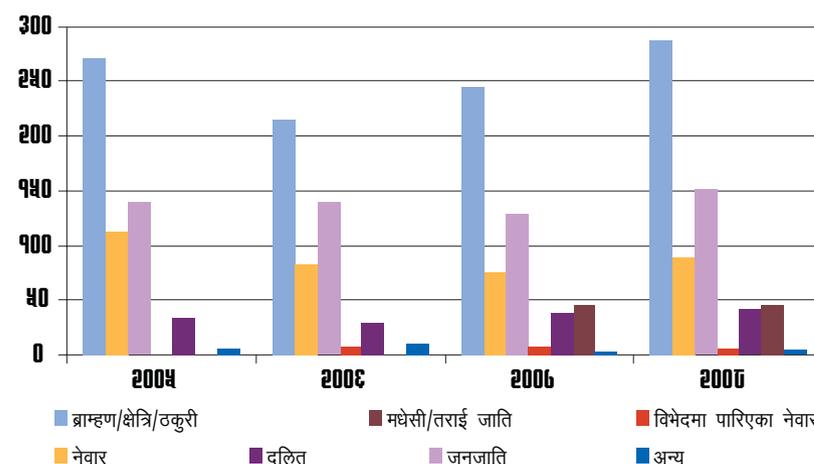
कर्मचारी विविधता

भर्ना तथा कर्मचारी नीति द्वन्द्व संवेदनशील कार्यक्रम व्यवस्थापनको अर्को महत्त्वपूर्ण पाटो हो । आफ्ना लाभान्वितहरू (जो जाति, लिङ्ग, भाषा, क्षेत्रीय भेदभावबाट पीडित छन्)को अपेक्षालाई मनन गर्ने सबैभन्दा प्रभावकारी तरिका सबै सामाजिक समूह, विशेष गरी विभेदमा पारिएको समूहका सदस्यहरूलाई आफ्नो कर्मचारीका रूपमा एकीकृत गर्ने एसडीसीको क्षमता रहेको तथ्य एसडीसीको द्वन्द्व संवेदनशील कार्यक्रम व्यवस्थापनले बुझेको छ ।

सन् २००५ को एसडीसी कर्मचारी संरचना सर्वेले यसको कर्मचारी समूहमा गैरविभेदमा रहेका समूहको उच्च प्रतिनिधित्व रहेको देखायो । त्यसपछि एसडीसीले कर्मचारी विविधता नीति ल्यायो, जो विविधताका बारेमा एसडीसीको प्रतिबद्धतालाई सुदृढ गर्न महत्त्वपूर्ण रह्यो । विविधता-संवेदनशील कार्यका माध्यमबाट एडीसीको कोअपरेसन कार्यालय तथा कार्यक्षेत्रमा महिला तथा विभेदमा पारिएका सदस्यहरूको सहभागिता विस्तारै बढ्दैछ ।

स्वीस सहयोग कार्यालय सहित एसडिसिद्वारा सहयोगमा सञ्चालित आयोजना र कार्यक्रमहरूमा कार्यरत महिला कर्मचारी (स्रोत : एसडीसी कर्मचारी सर्भे २००५-२००९)

स्वीस सहयोग कार्यालय सहित एसडिसिद्वारा सहयोगमा सञ्चालित आयोजना र कार्यक्रमहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सामाजिक पहिचान (स्रोत : एसडीसी कर्मचारी सर्भे २००५-२००९)

50 Years of Learning

Over the last five decades, the Swiss and its Nepali partners have encountered difficulties and celebrated successes. This is reflected in an ever evolving understanding of the development challenge. Some of the core lessons learnt are listed here.

Technical expertise and a people centred approach

The achievements of the Nepal-Swiss cooperation are rooted in innovation and learning through a long history of practical day to day experiences. Tangible results in vocational skills development; bridge building; community forestry; health; the construction of green roads, and agricultural development were made possible by sound technical competences and a people centred approach.

Sharing of successes

SDC has understood that best practices must be up-scaled, successful interventions must be expanded and with that, policies have to be adapted. Engagement together with donors and government for policy change is effective if the proposed modifications are backed by clear evidence from the ground.

Combine strengths of state and private actors

The Swiss came first with private associations (Helvetas), which were then supported by the Swiss government, and from 1963 onwards both were active together. Likewise, partnerships with the government of Nepal and also with the organisations of the civil society (NGOs and others) are undertaken. The right "mix" is chosen depending on the nature of the programmes at hand. Support to state building remains a priority.

पचास वर्षको अनुभव

तीब्र गतिले परिवर्तन प्रक्रिया चलिरहेको नेपालमा पाँच दशक काम गर्दा स्वीस र नेपाली साभेदारहरूले कठिनाईहरू पनि भोगे र सफलताहरू पनि पाए, जुन कुरा विकासका चुनौतिहरूको सामना गर्ने क्रममा सिकिएका ज्ञानमा प्रतिविम्बित भएका छन् । यसमध्येका केही प्रमुख सिकाईहरू यहाँ दिईएका छन् ।

प्राविधिक विशेषज्ञता तथा जनताकेन्द्रित पद्धति

नेपाल-स्वीस सहयोगका उपलब्धिहरू दैनिक व्यावहारिक अनुभवको लामो इतिहासका माध्यमबाट नवीनता र सिकाइमा आधारित छ । व्यावसायिक सीप विकास, पुल निर्माण, सामुदायिक वन, स्वास्थ्य, हरित सडक निर्माणमा ठोस उपलब्धिहरू सही प्राविधिक दक्षता तथा जनताकेन्द्रित पहलबाटै सम्भव भएको हो ।

सफलतामा साभेदारी

एसडीसीले बुझिसकेको छ, उत्तम अभ्यासहरूलाई बढाउँदै लैजानुपर्छ, सफल हस्तक्षेपहरू पनि विस्तार गर्नुपर्छ र त्यससँगै नीतिहरूलाई पनि ढाल्नुपर्छ । दाताहरू र सरकारसँगै नीति परिवर्तनमा संलग्नता तब प्रभावकारी हुन्छ, जब प्रस्तावित परिवर्तनहरूलाई कार्यक्षेत्रबाट प्रस्ट प्रमाणले साथ दिइन्छ ।

राज्य र निजी क्षेत्रको संयुक्त क्षमता

नेपालमा स्वीस सुरुमा निजी क्षेत्रको संस्था (हेल्भेटास)मार्फत आए, जसलाई पछि स्वीस सरकारले सहयोग गर्‍यो । सन् १९६३ यता, दुवै संगसंगै सक्रिय भए । त्यसैगरी, नेपाल सरकारसँग तथा नागरिक समाजका संस्थाहरू (गैरसरकारी संस्थाहरू तथा अन्य)सँग पनि साभेदारी सुरु भयो । हातमा रहेका कार्यक्रमहरूको प्रकृति अनुसार सही मिश्रणको छनोट गरियो । राज्य निर्माणमा सहयोग अझै पनि प्राथमिकतामा छ ।

Be close to the rural areas

The vast majority of Swiss supported efforts were and are focused on rural Nepal, catering to the people most in need. Accordingly, substantial financial and human resources are dispersed outside of Kathmandu. To be in touch with reality staff and management spend a lot of time in the “field”.

The social lens - for the poor and the discriminated

Over time, SDC has realized that focusing on technical issues is indispensable, but it alone will not advance development. Increasingly it has become evident that real development is not possible without engaging in the transformation of social conflicts. Today, the Swiss programme is characterised by the strong participation of local communities, particularly through the support extended to members of Disadvantaged Groups to participate in decision making and in accessing services and resources.

Stay engaged in difficult situations

SDC did not reduce development activities during the armed conflict but instead added quick impact activities to development projects and started new projects with a strong focus on livelihoods. Human security was addressed through risk and security management, through supporting human rights initiatives, by entering a dialogue with all conflict parties and by dealing with the psycho-social affects of the war.

Protect the space for development

Protecting the space for development, especially in rural areas, as long as possible has proven to be essential. The presence of SDC and partners in the field has had positive effects on the protection of the population. It has also enabled SDC to transfer local information to the national and international level and to engage in local and district dialogue with conflict parties. The space for development has been additionally protected by the implementation of the ‘Basic Operating Guidelines’ agreed upon by the majority of donors and agencies and later also by the Maoists.

Development and diplomacy

SDC demonstrated that ‘staying engaged’ with a development programme in a difficult context is not only possible but a condition for conflict transformation. At the same time, development alone is not enough and dealing with political actors is crucial for contributing to the transformation and end of armed conflict. But development actors cannot support conflict transformation on their own. A joint strategy between diplomatic and development actors is required.

Remain conflict sensitive

It is an important lesson from the SDC Nepal experience that conflict sensitivity needs to be concrete, operational and context-relevant. Introducing conflict related transversal themes is a key approach: the social root causes of conflict

ग्रामीण क्षेत्रसँग नजिकिँदै

अधिकांश स्वीस सहयोगका प्रयासहरू ग्रामीण नेपालमा लक्षित थिए र छन् । त्यसैगरी, काठमाडौँबाहिरलाई उल्लेख्य आर्थिक तथा मानव संसाधन वितरण गरियो । यथार्थसँग निकट रहनका लागि नेतृत्वमा रहेकाहरूले पनि धेरै समय फिल्डमा बिताए ।

सामाजिक दृष्टिकोण : विपन्न तथा विभेदमा रहेकालाई

प्राविधिक विषयहरूमा लक्षित रहनु महत्त्वपूर्ण भए पनि यसले मात्रै विकासलाई अगाडि बढाउँदैन भन्ने तथ्य समयक्रममा एसडीसीले मनन गर्‍यो । सामाजिक द्वन्द्व र्स्यान्तरणमा संलग्न नभएसम्म वास्तविक विकास सम्भव नहुने पनि पुष्टि भयो । स्थानीय समुदायको दह्रो सहभागिता, विशेषगरी गैरलाभान्वित समूहहरूका सदस्यहरूको निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता तथा सेवा र स्रोतको पहुँचमा सहयोग पुऱ्याउने रूपमा अहिले स्वीस कार्यक्रमहरू चित्रित छन् ।

सङ्कटका समयमा साथ

एसडीसीले सशस्त्र द्वन्द्वका समयमा विकास गतिविधिमा कमी ल्याएन, बरु विकास आयोजनामा तुरुन्तै प्रभाव पार्ने गतिविधिहरू थप्यो तथा जीविकोपार्जनमा बढी केन्द्रित नयाँ आयोजना सुरु गर्‍यो । मानव अधिकार पहलहरूलाई सहयोग पुऱ्याउँदै, द्वन्द्वरत सबै पक्षसँग संवाद गर्दै र युद्धको मनोसामाजिक प्रभावलाई 'डिल' गर्दै जोखिम तथा सुरक्षा व्यवस्थापनमार्फत मानवीय सुरक्षालाई सम्बोधन गरियो ।

विकासको वातावरण जोगाउँदै

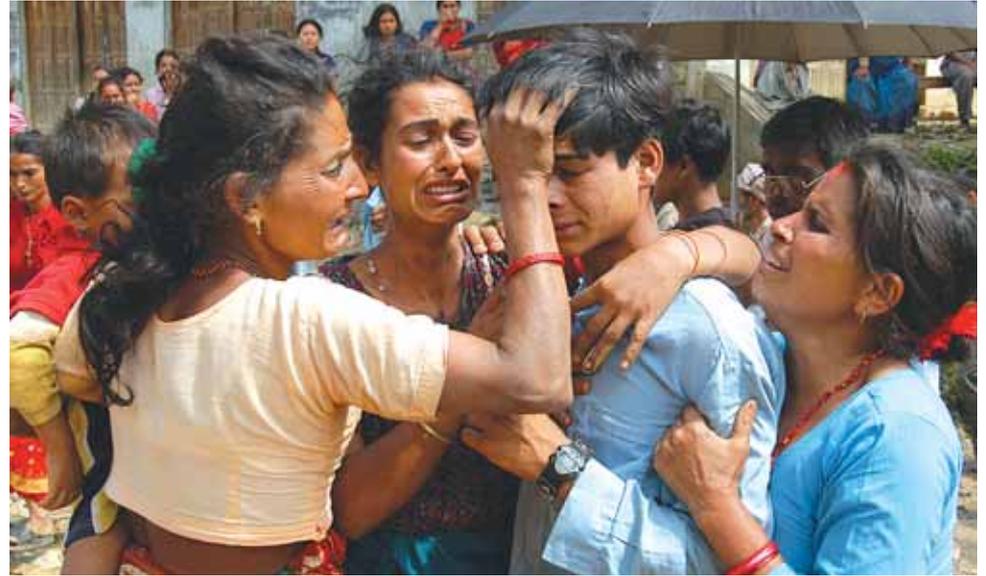
विकास कार्यका लागि विशेषगरी ग्रामीण क्षेत्रहरूमा ठाउँ सम्भव भएसम्म जोगाउनु अत्यावश्यक सावित हुन गयो । एसडीसी तथा साभेदारहरूको कार्यक्षेत्रमा उपस्थितिले ग्रामीण जनताको सुरक्षामा सकारात्मक प्रभाव पार्‍यो । यसले एसडीसीलाई स्थानीय जानकारी राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय तहमा पुऱ्याउन तथा द्वन्द्वरत पक्षसँग स्थानीय र जिल्लातहमा संवाद गर्न मद्दत गर्‍यो । अधिकांश दाताहरू सहमति गरिएको र पछि गएर माओवादीले मान्यता दिएको कार्यसञ्चालनका आधारभूत मार्गदर्शनको प्रयोगद्वारा पनि विकासको वातावरणलाई थप जोगाउन सहयोग पुग्यो ।

विकास र कूटनीति

सङ्कटका समयमा पनि विकास कार्यक्रमहरूसँग संलग्न भइरहनु सम्भव मात्र छैन, द्वन्द्व र्स्यान्तरणको एक सर्त पनि हो भन्ने एसडीसीले देखायो । साथै विकास मात्रै काफी छैन तथा र्स्यान्तरणमा योगदान गर्न र सशस्त्र द्वन्द्वको अन्त्यका लागि राजनीतिक पात्रहरूसँगको सहकार्य पनि महत्त्वपूर्ण छ । तर, विकास साभेदारहरू आफैँले द्वन्द्व र्स्यान्तरणमा सहयोग गर्न सक्दैनन् । त्यसैले कूटनीतिक र विकासका पात्रहरूको संयुक्त रणनीति आवश्यक हुन्छ ।

द्वन्द्व संवेदनशील भइरहने

द्वन्द्व संवेदनशीलता यथार्थपरक र ठोस हुनुपर्छ भन्ने महत्त्वपूर्ण पाठ एसडीसी नेपालको अनुभवले देखाएको छ । विस्फोटक राजनीतिक र सामाजिक वातावरणको निरन्तर अनुगमन, सार्वजनिक सुनुवाइ, सार्वजनिक लेखा परीक्षण तथा कर्मचारी विविधता नीतिजस्ता सशस्त्र द्वन्द्वका समयमा

have been made a transversal theme for all projects. For example, including in development activities not only Disadvantaged Groups but also marginalised geographical areas.

It was realized that the instruments used during the armed conflict, such as regular monitoring of volatile political and social environments, Public Hearings and Public Audits and the staff diversity policy are helpful not only in times of war but they are also useful as long as conflicts of interests between different social groups persist. SDC continues to work with these tools to ensure that all sides are heard and understood and that development activities are not inadvertently deepening rifts and conflicts.

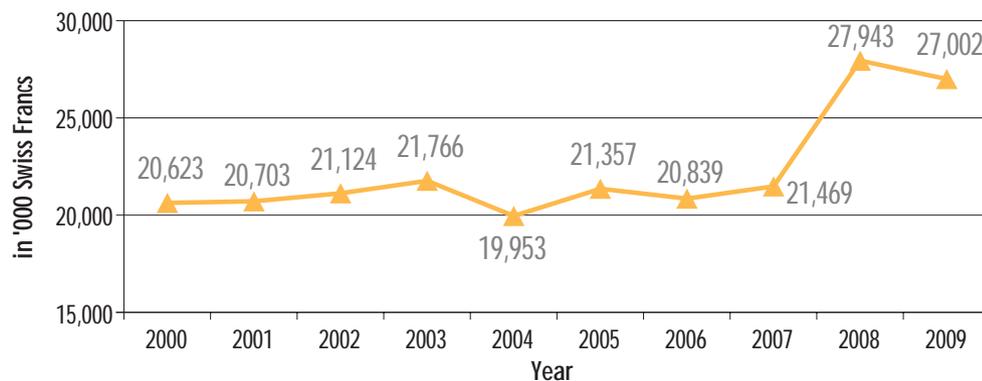
Cooperate with other donors

The Nepal experience demonstrates that conflict situations create an opportunity for donors to come closer together as the need to respond to common threats and challenges is bigger than in 'normal' development contexts. SDC's advocacy within the donor community and vis-à-vis the development banks had been an important contribution.

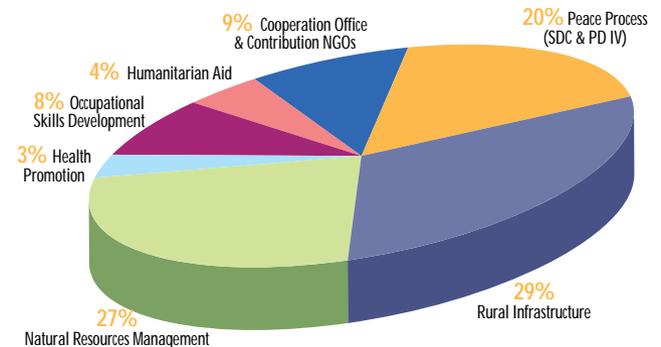
The lead is with Nepal

A major principle which the Swiss always tried to follow is that the best development model is the one that mobilizes the national authorities, the local people and their expertise, and gives them a better life. Ownership should always remain with the Nepali government and the Nepali partner organisations. The overarching common goals of the Nepali-Swiss cooperation were originally, and continue to be, support for economic upliftment, the fight against poverty, support for a more inclusive society, and the transition to democracy.

Swiss Disbursement in Nepal (2000 to 2009)

Swiss Programme in Nepal
(Component/Sector wise Distribution – 2005 to 2009)

प्रयोगमा ल्याइएका संयन्त्रहरू युद्धका समयमा मात्र नभई विभिन्न सामाजिक समूहहरूबीच मतभिन्नता भइरहँदासम्म पनि उपयोगी हुन्छ भन्ने तथ्य महसुस भयो । एडीसीले यी संयन्त्रहरूलाई निरन्तर प्रयोग गर्नेछ ताकि सबै पक्षहरूको आवाज सुनियोस् र विकास गतिविधिले जानी नजानी द्वन्द्वलाई नबढाओस् ।

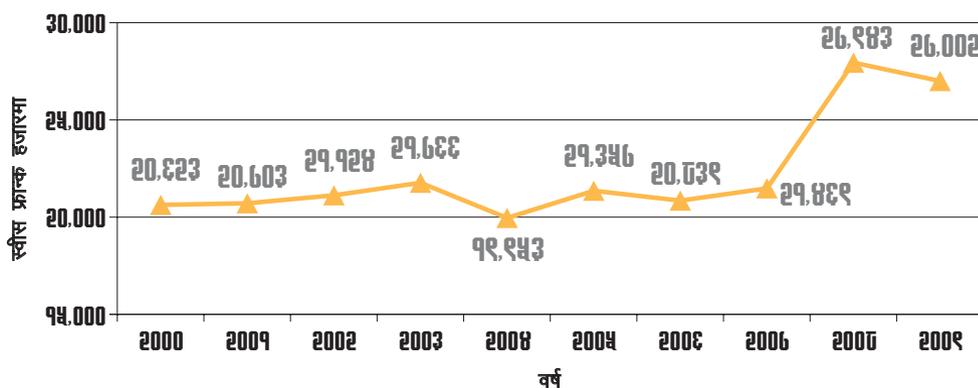
अन्य दाताहरूसँग सहयोग

नेपालको अनुभवले देखायो, द्वन्द्वको अवस्थाले दाताहरूलाई नजिक आउन अवसर दिन्छ, जब साभ्रा खतरा र चुनौतीलाई सम्बोधन गर्नु सामान्य विकास सन्दर्भमा भन्दा विशाल हुन्छ । दातृ समुदायमाभू तथा विकास बैंकहरूसित एकअर्कामा एसडीसीले गरेका वकालतले पनि महत्त्वपूर्ण योगदान गरेको छ ।

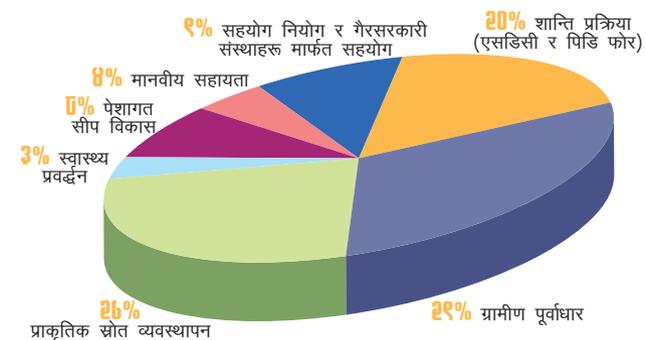
नेतृत्व नेपालसँगै

स्वीसहरूले सधैं पछ्याउने प्रमुख सिद्धान्त हो, विकासको उत्तम मोडल त्यो हो, जसले राष्ट्रिय निकायहरू, स्थानीय जनता र उनीहरूको विज्ञतालाई परिचालित गरोस् तथा राम्रो जीवन प्रदान गरोस् । स्वामित्व सधैं नेपाल सरकार तथा नेपाली साभ्रेदार संस्थाहरूसँगै रहनुपर्छ । आर्थिक उत्थानमा सहयोग, गरिबीविरुद्ध लडाइँ, समावेशी समाजका लागि सहयोग तथा लोकतन्त्रतर्फ स्मान्तरण नेपाल-स्वीस सहयोगको साभ्रा लक्ष्य सुरुदेखि नै थियो र निरन्तर रहनेछ ।

नेपालमा स्वीस सहयोगको वितरण (सन् २००० देखि २००९)

नेपालमा स्वीस कार्यक्रमहरू
(क्षेत्रगत/विषयगत वितरण सन् २००५-२००९)

Looking forward

The Swiss Cooperation Strategy for Nepal for 2009-2012 builds on the lessons learnt from the past. The goal is to support inclusive democratic state building, to promote human security and socio-economic development.

Until 2012, Switzerland will focus on the peace process, human rights and livelihoods to ensure access for women and men, in particular of Disadvantaged Groups, to rights, public goods and services.

The Swiss engagement in Nepal is guided by the following principles:

Nepalese ownership and empowerment

The Swiss engagement shall contribute to enabling Nepali people and their government to make their own choices according to their priorities and in line with the existing plans of the Government of Nepal.

Equity and inclusion

The Swiss policy and programme activities shall contribute to the removal of institutional barriers and ensure equitable access of Disadvantaged Groups to decision making and public services through empowerment as well as incentive and support systems.

Impartiality

All Swiss policies and projects shall be based on the principle of impartiality, which implies an engagement with, and understanding of, all sides without compromising on basic values such as human rights principles.

अगाडिको बाटो

नेपालका लागि स्वीस सहयोग रणनीति २००९-२०१२ पछिल्ला दशकहरूमा के सिकिए भन्नेमा आधारित रहनेछ । समावेशी लोकतान्त्रिक राज्य निर्माणमा सहयोग गर्नु तथा मानव सुरक्षा र सामाजिक-आर्थिक विकासको प्रवर्द्धन गर्नु सहयोगको उद्देश्य हुनेछ ।

सन् २०१२ सम्म स्वीट्जरल्याण्डले महिला तथा पुरुषहरू विशेषगरी गैरलाभान्वित वर्गको अधिकार, अत्यावश्यक वस्तु र सेवासम्म पहुँच सुनिश्चित गर्न शान्ति प्रक्रिया, मानवअधिकार र जीविकोपार्जनमा ध्यान केन्द्रित गर्ने छ ।

नेपालमा स्वीस संलग्नता यी सिद्धान्तहरूद्वारा निर्देशित रहनेछ :

नेपाली स्वामित्व र सशक्तीकरण

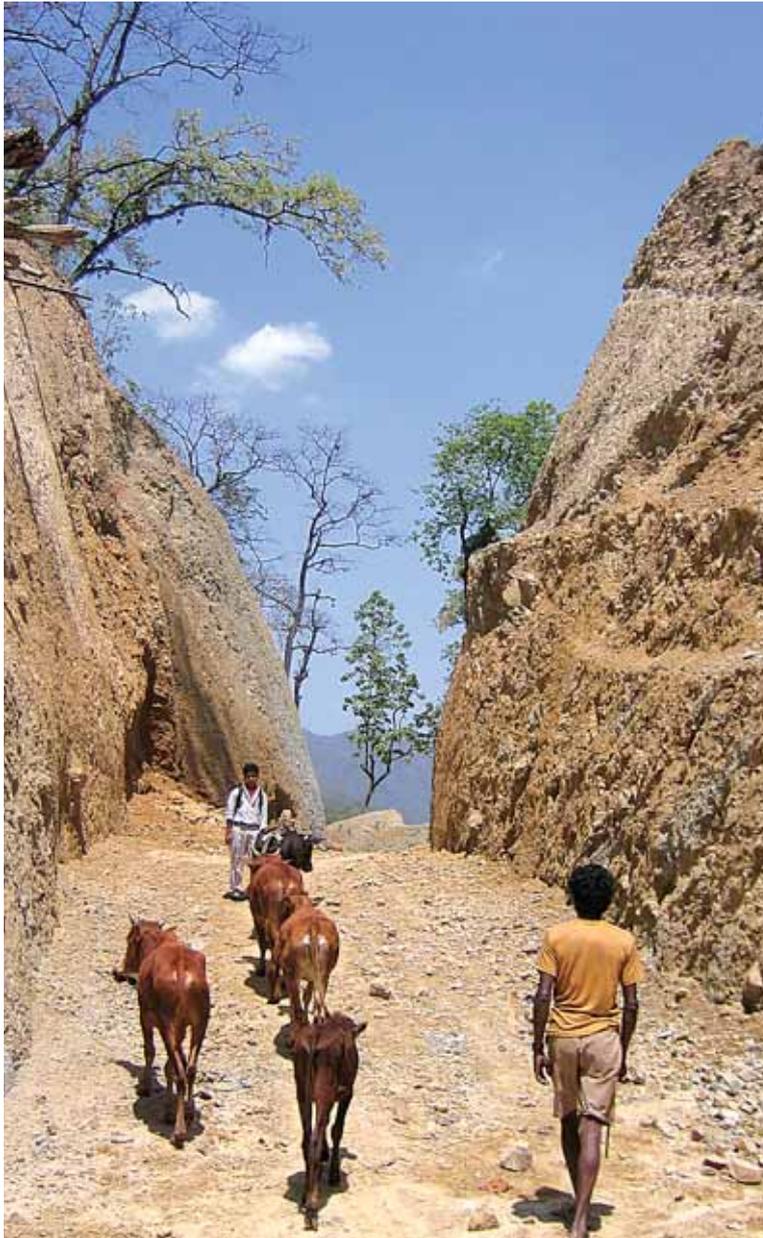
नेपाली जनता र तिनको सरकारलाई आफ्ना प्राथमिकता अनुस्यू आफ्ना छनोट, नेपाल सरकारका वर्तमान योजनाहरू अनुसार गर्नका लागि स्वीस संलग्नताले योगदान गर्नेछ ।

समता र समावेशीकरण

संस्थागत बाधाहरू हटाउन तथा निर्णय प्रक्रिया र सार्वजनिक सेवामा सशक्तीकरणका साथै प्रोत्साहन र सहयोग संयन्त्रका माध्यमबाट गैरलाभान्वित समूहलाई समान पहुँच सुनिश्चित गर्न स्वीस नीति तथा कार्यक्रमका गतिविधिले योगदान दिनेछन् ।

निष्पक्षता

सबै स्वीस नीति तथा आयोजनाहरू निष्पक्षताको सिद्धान्तमा आधारित हुनेछन्, जो सबै पक्षसँग मानव अधिकार सिद्धान्तजस्ता आधारभूत मान्यतामाथि सम्झौता नगरी संलग्न र समझदारीमा रहनेछन् ।

Linkage between the operational and policy level

There shall be a permanent interaction and networking between the operational and policy level as well as between national, regional and international levels.

Rights-based approach

All assistance shall follow a rights-based approach that includes the support and empowerment of rights-holders to exercise their rights and responsibilities.

Whole-of-government approach

The Swiss Cooperation Strategy for Nepal shall be based on a coherent application of all Swiss foreign policy instruments, particularly in relation to the political-security-development nexus at both policy and operational level.

“Now I don’t have to leave my family and go muglan (abroad) any more to work. I can earn more and live a better life from my land – here at home with my family.”

Dev Singh Thagunna, now a leading farmer after adopting Sustainable Soil Management Practice

नीतिगत तथा कार्यान्वयन तहबीचको सम्बन्ध

राष्ट्रिय, क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तहहस्तीचका साथै कार्यान्वयन तथा नीतिगत तहबीच स्थायी अन्तरक्रिया र सञ्जालीकरण हुनेछ ।

अधिकारमुखी अवधारणा

अधिकार प्रयोग गर्नेहरूलाई उनीहरूको अधिकार तथा जिम्मेवारीको अभ्यास गर्नका लागि सहयोग र सशक्तीकरण गर्ने अधिकारमा आधारित पहललाई सबै सहयोगले पछ्याउने छन् ।

स्वीस सरकारको नीति

नेपालका लागि स्वीस सहयोग रणनीति स्वीस वैदेशिक नीति अन्तर्गतका सबै संयन्त्रहरूको स्पष्ट प्रयोगमा आधारित हुनेछ, विशेषगरी राजनीतिक-सुरक्षा-विकासको सम्बन्ध नीति तथा कार्यान्वयन दुवै तहमा हुनेछ ।

“अब म परिवार छाडेर काम खोज्दै मुग्लान जानेवाला छैन । अब म आफ्नै जमिनबाट धेरै कमाएर परिवारसँगै राम्रो जीवनयापन गर्न सक्छ ।”

देवसिंह ठगुन्ना, दिगो माटो व्यवस्थापन अभ्यास अंगालेपछि अहिले अग्रणी कृषक

Milestones of Nepal-Swiss cooperation

Pioneering development cooperation

- 1948** Nepal Government requests Swiss Government to provide support
- 1950** The four-member Swiss Forward Team arrives in Nepal
- 1952** Ekanta Kuna Jawalakhel becomes the centre of Swiss activities in Nepal
- 1953** First Swiss dairy specialist arrives in Nepal, subsequent Cheese & Dairy Project effective from 1956-1964
- 1956** Opening of a Swiss consulate in Kathmandu: diplomatic relations between Nepal and Switzerland established
- 1958** Start of the Jiri Multipurpose Project on agriculture, health, education and rural development; closed in 1971

Heyday of technical cooperation

- 1959** Agreement on technical cooperation signed between Nepal and Switzerland
- 1960** Support to Tibetan refugees: handicraft centres and carpet industry established; project closed in 1974
- 1961** Balaju Yantra Shala workshops and vocational training established by Helvetas; closed in 1987
- 1965** Start of Swiss Volunteers Programme; closed in 1985

- 1970** SDC and Helvetas agree to operate jointly under the name of SATA: Swiss Association for Technical Assistance
- 1972** Signing of Technical Co-operation Agreement between Switzerland and Nepal
- 1972** Start of Suspension Bridge Project
- 1974** Start of Lamosangu-Jiri Road construction; completed in 1985
- 1974** Formal continuation of Balaju Technical Training Centre; closed in 2000
- 1975** Start of Integrated Hill Development Project in Dolakha and Sindhupalchowk Districts; closed in 1990
- 1977** Start of National Potato Research and Development Programme; closed in 1996
- 1978** Start of Palpa Development Programme by Helvetas with GTZ; closed in 1995
- 1981** Establishment and construction of the Jiri Technical School; closed in 1998

Paradigm shift towards greater partnership and capacity building

- 1982** Support to Sallery Chialsa Electricity Co. Ltd.; ended in 1997
- 1986** Support to National Conservation Strategy Implementation Project & Heritage and Biodiversity Conservation Programme of IUCN

नेपाल-स्वीस साभेदारीका कोसेढुङ्गाहरू

विकास सहयोगका सुरुवाती दिनहरू

- १९४८ नेपाल सरकारद्वारा सहयोगका लागि स्वीस सरकारलाई अनुरोध
- १९५० चार सदस्यीय स्वीस फरवार्ड टिमको नेपाल आगमन
- १९५२ नेपालमा स्वीस गतिविधिको केन्द्रका रूपमा एकान्तकुना, जावलाखेल स्थापित
- १९५३ प्रथम स्वीस दुग्ध विशेषज्ञको नेपाल आगमन, चीज र दुग्ध आयोजनाको सुरुवात, १९५६-१९६४
- १९५६ काठमाडौँमा स्वीस कन्सुलेट स्थापना, नेपाल र स्वीट्जरल्यान्डबीच कूटनीतिक सम्बन्धको सुरुवात
- १९५८ कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा तथा ग्रामीण विकासका लागि जिरी बहुउद्देश्यीय आयोजना सुरु, सन् १९७१ मा समाप्त

प्राविधिक सहयोगको उत्कर्षका दिनहरू

- १९५९ नेपाल-स्वीट्जरल्यान्ड प्राविधिक सहयोग सम्झौतामा हस्ताक्षर
- १९६० तिब्बती शरणार्थीलाई सहयोग : हस्तकला केन्द्र तथा गलैँचा उद्योगको स्थापना, १९७४ मा समाप्त
- १९६१ हेल्मेटासद्वारा बालाजु यन्त्रशाला वर्कसप तथा व्यावसायिक तालिमको स्थापना, १९८७ मा समाप्त
- १९६५ स्वीस स्वयम्सेवक कार्यक्रमको सुरुवात, १९८५ समाप्त
- १९७० स्वीस प्राविधिक सहायता सङ्घ (साटा)का नाममा संयुक्त परियोजना सञ्चालन गर्न स्वीस सरकार विकास सहयोग र हेल्मेटासबीच सहमति
- १९७२ नेपाल-स्वीट्जरल्यान्ड प्राविधिक सहयोग सम्झौतामा हस्ताक्षर
- १९७२ भोलुङ्गे पुल आयोजना सुरु

- १९७४ लामोसाँघु-जीरी सडक निर्माण सुरु, १९८५ मा सम्पन्न
- १९७४ बालाजु प्राविधिक तालिम केन्द्रको औपचारिक निरन्तरता, २००० मा समाप्त
- १९७५ दोलखा र सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा सघन पहाडी विकास आयोजना सुरु, १९९० मा समाप्त
- १९७७ राष्ट्रिय आलु अनुसन्धान तथा विकास कार्यक्रम सुरु, १९९६ मा समाप्त
- १९७८ हेल्मेटास/जीटीजेडद्वारा पाल्पा विकास कार्यक्रम सुरु, १९९५ मा समाप्त
- १९८१ जीरी प्राविधिक शिक्षालय स्थापना र निर्माण, १९९८ मा समाप्त

क्षमता वृद्धि तथा साभेदारीतर्फ अवधारणागत परिवर्तन

- १९८२ सल्लेरी चियाल्सा विद्युत् कम्पनी लिमिटेड स्थापना, १९९७ मा सम्पन्न
- १९८६ राष्ट्रिय संरक्षण कार्यनीति कार्यान्वयन आयोजना र सम्पदा तथा जैविक विविधता संरक्षण आयोजना (आईयूसीएन)लाई सहयोग
- १९८७ एसडीसी र हेल्मेटास दुई बेग्लै संस्था हुने निर्णय, साटा संयुक्त नाम हटाइयो
- १९८९ इन्जिनियरिङ् शिक्षा परियोजनाका लागि इन्जिनियरिङ् अध्ययन संस्थानलाई सहयोग, १९९८ मा समाप्त
- १९८९ हेल्मेटासद्वारा स्थानीय तहमा पुल निर्माण परियोजनाको सुरुवात
- १९९० प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम विकास परियोजना (सिटीईभीटी)का लागि सहयोग, १९९७ मा समाप्त

- 1987** SDC and Helvetas decide to become two distinct organisations, the joint name of SATA is abandoned
- 1989** Support to the national Institute of Engineering with the Engineering Education Project; closed in 1998
- 1989** Start of Bridge Building at Local Level; project by Helvetas
- 1990** Switzerland supports officially the democratic change in Nepal
- 1990** Support to the Technical Education and Vocational Training Development Project; closed in 1997
- 1990** Start of the Rural Health Development Project in Dolakha and Ramechhap districts
- 1990** Start of Nepal-Swiss Community Forestry Project in Dolakha, Ramechhap and Okhaldhunga districts
- 1991** Start of Local Self-governance and Decentralisation Project; closed in 1998
- 1991** Start of the Technical Instructors Training Institute Project
- 1991** Maintenance and Rehabilitation Coordination Unit, Department of Roads; closed in 2002
- 1992** Start of Arniko Highway Maintenance Project; closed in 2003
- 1993** Start of the Strengthened Maintenance Divisions Programme, Department of Roads; closed in 2006
- 1994** Road Sector Skills Development Unit, Department of Roads; closed in 1998
- 1997** Visit to Nepal of the President of Swiss Confederation Mr. Arnold Koller
- 1999** Start of District Roads Support Programme

Beginning of the 21st century

- 2001** Merging of the Suspension Bridge and Bridge Building at Local Level Project to Trail Bridge Sub-Sector Project
- 2001** Start of Self-Governance and Decentralisation Support Project
- 2002** Start of Governance and Peace Building Programme
- 2004** Start of Switzerland's coordinated dialogue between donor countries and Nepal Government on promotion of human rights
- 2005** Start of the collaboration with the World Bank on 'Rural Access Improvement and Decentralisation Project' for trail bridge building
- 2005** Start of the collaboration with the Asian Development Bank on 'Decentralised Rural Infrastructure and Livelihoods Project'
- 2005** Special Adviser for Peace Building/Nepal of the Swiss Federal Department of Foreign Affairs commences support for conflict transformation
- 2006** Start of Local Infrastructure for Livelihood Improvement
- 2007** Start of a sub-sector wide approach in trail bridge building in Nepal with the combined support of Government of Nepal, WB, ADB, DFID and SDC after endorsement of Trail Bridge Strategy by the Government in 2006
- 2008** Start of collaboration of most bilateral agencies, ADB and Government of Nepal on Local Governance and Community Development
- 2009** Signing of Joint Swiss-Nepal Declaration
- 2009** Opening of Swiss Embassy to Nepal in Kathmandu

- १९९० स्वीट्जरल्यान्डद्वारा नेपालको प्रजातान्त्रिक परिवर्तनलाई आधिकारिक समर्थन, दोलखा र रामेछापमा ग्रामीण स्वास्थ्य विकास आयोजनामा सहयोग
- १९९० दोलखा, रामेछाप र ओखलढुङ्गा जिल्लामा नेपाल-स्वीस सामुदायिक वन परियोजना सुरु
- १९९१ स्थानीय स्वशासन तथा विकेन्द्रीकरण आयोजना सुरु, १९९८ मा समाप्त
- १९९१ प्राविधिक प्रशिक्षक तालिम प्रतिष्ठान आयोजना सुरु
- १९९१ मर्मतसम्भार तथा पुनःस्थापना समन्वय एकाइ, सडक विभाग, २००२ मा समाप्त
- १९९२ अरनिको राजमार्ग मर्मतसम्भार आयोजना सुरु, २००३ मा सम्पन्न
- १९९३ सडक विभागमा सुदृढ मर्मतसम्भार महाशाखा कार्यक्रम सुरु, २००६ मा सम्पन्न
- १९९४ सडक क्षेत्र सीप विकास एकाइ, सडक विभाग, १९९८ मा सम्पन्न
- १९९७ स्वीस महासङ्घका राष्ट्रपति श्री आरनोल्ड कोल्लरको नेपाल भ्रमण
- १९९९ जिल्ला सडक सहयोग कार्यक्रम सुरु

एक्काइसौं शताब्दिको सुरुवात

- २००१ भोलुङ्गे पुल तथा स्थानीय तहमा पुल निर्माण आयोजना ट्रेल सब-सेक्टर प्रोजेक्ट (टीबीएसएसपी)मा परिणत ।
- २००१ स्वशासन तथा विकेन्द्रीकरण सहयोग आयोजना सुरु
- २००२ सुशासन तथा शान्ति निर्माण कार्यक्रम सुरु
- २००४ स्वीट्जरल्यान्डद्वारा मानव अधिकार प्रवर्द्धनका लागि नेपाल र दातृ राष्ट्रहरूबीचको संवाद संयोजन
- २००५ टीबीएसएसपीमार्फत भोलुङ्गे पुल निर्माणका लागि विश्व बैंकसंग 'ग्रामीण पहुँच सुधार तथा विकेन्द्रीकरण आयोजना'मा सहकार्य सुरु
- २००५ एसियाली विकास बैंकसंगको सहकार्यमा 'विकेन्द्रीकृत ग्रामीण पूर्वाधार तथा जीविकोपार्जन आयोजना'को सुरुवात
- २००५ नेपालमा शान्ति निर्माणका लागि स्वीस महासङ्घको परराष्ट्र मन्त्रालयका विशेष सल्लाहकारद्वारा द्वन्द्व स्थान्तरका लागि सहयोग सुरु
- २००६ जीवनस्तर सुधारका लागि स्थानीय पूर्वाधार कार्यक्रम
- २००७ सन् २००६ मा नेपाल सरकारले भोलुङ्गे पुल रणनीति पारित गरेपछि नेपाल सरकार, विश्व बैंक, एसियाली विकास बैंक, डीएफआईडी र एसडीसीको संयुक्त सहयोगमा नेपालमा भोलुङ्गे पुल निर्माणमा उप क्षेत्रगत नीतिको सुरुवात ।
- २००८ स्थानीय शासन र सामुदायिक विकास कार्यक्रमका लागि अधिकांश द्विपक्षीय सहयोग एजेन्सीहरू, एसियाली विकास बैंक र नेपाल सरकारबीच सहकार्य
- २००९ नेपाल र स्वीट्जरल्याण्ड बीच संयुक्त घोषणा-पत्रमा हस्ताक्षर
- २००९ नेपालमा स्वीस राजदूतावास स्थापना

50 Years

SDC

Swiss Agency for Development Cooperation

South Asia Department
Freiburgstrasse 130
3003 Berne, SWITZERLAND
www.deza.ch

SDC

Swiss Agency for Development Cooperation

Swiss Cooperation Office Nepal
P.O. Box 113
Kathmandu, Nepal
www.sdc.org.np

एसडीसी

स्वीस सरकार विकास सहयोग

दक्षिण एसिया विभाग
फ्रेबुर्गस्ट्रासे १३०
३००३ बर्न, स्विट्जरल्याण्ड
www.deza.ch

एसडीसी

स्वीस सरकार विकास सहयोग

स्वीस सहयोग कार्यालय नेपाल
पो.व.नं. ११३
काठमाडौं, नेपाल
www.sdc.org.np